Historische Kring Eemnes

1993-3

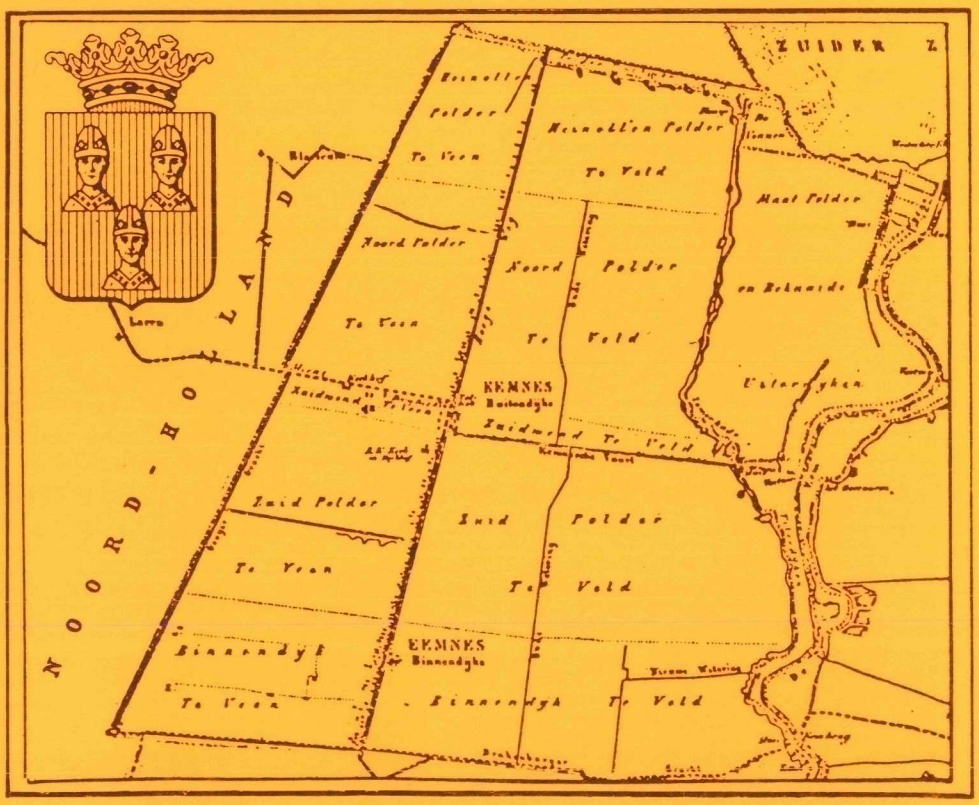

Historische Kring Eemnes

oktober 1993, jaargang 15 nr. 3

Verschijnt viermaal per jaar

Bestuur:

Voorzitter	T. Roodhart	Laarderweg 12
Vice-voorzitter	H. v. Hees	Kerkstraat 15
Secretaris:	S. v. Wieren	Pijlenkamp 6
Penningmeester:	F. Mol	Singel 11, 1261 XP Blaricum
Leden:	B. v. Raaij	Zaadkorrel 23
	R.Ruizendaal	Laarderweg 31
	H. Nobbe	Braadkamp 13

contributie H.K.E. ƒ 25,-- per jaar. Voor leden buiten Eemnes ƒ 2,50 porti bijbetalen. Girorekening nr. 2080362 Losse nummers kwartaalboekje ƒ 7,50

Ledenadm., adreswijzigingen en verkoop losse nummers: B. van Wijk-Blom, Raadhuislaan 39, tel. 14689

Redactie: B. van Raaij, tel. 86594
H.H.M. van Roij, tel. 12531

Typewerk en Correctie:M. Achthoven,B.van Wijk

Het geheel of gedeeltelijk overnemen van artikelen is slechts toegestaan na toestemming van de redactie.

Doel van de vereniging is bevordering van de kennis van- en de belangstelling voor de geschiedenis in algemene zin en de geschiedenis van Eemnes, met aansluitend gebied, in het bijzonder.

Inhoud:

Voorwoord	111
De Brandweer in Eemnes vanaf ± 1800	115
Lijst van branden in Eemnes vanaf 1880	125
Verslagen uit de kranten van Eemnesser branden	133
De grote brand in Eemnes van 10 juni 1885	159
Brandrapporten	165
De brand bij de familie Fokken, Laarderweg 4 t/m 10	171
Interview met Arent Jongerden	174
Interview met Wim Westerhuis	183
Brandweerherinneringen van Kees Hoogeboom	190
Interview met brandweercommandant Gerard Wortel	192
Curiosa	198
Oproep	202
Mededelingen	203

★

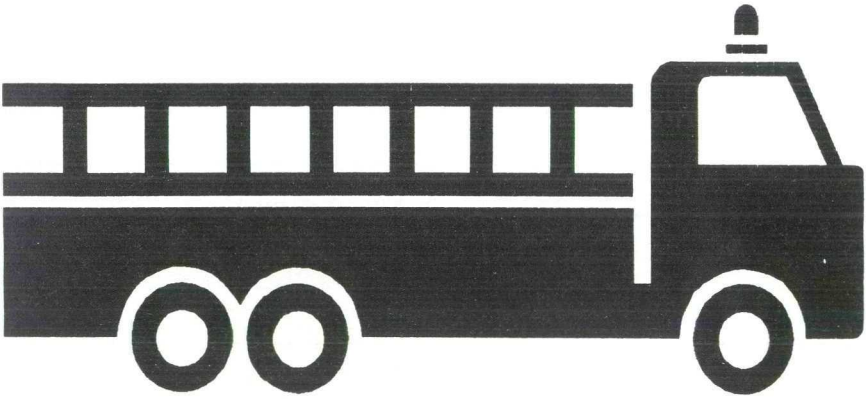

Voorwoord.

Waarom een speciaal nummer over branden in Eemnes?

Zoals algemeen bekend is, werd op 30 april jl. de Eemnesser Oudheidkamer aan de Raadhuislaan 2a officieel geopend. Zoals ook algemeen bekend is, bevindt deze Oudheidkamer zich in het pand dat vroeger de Brandweergarage van Eemnes was.

Het leek ons dan ook een leuk aanknopingspunt om ter gelegenheid van de opening van de Oudheidkamer een speciaal themanummer van ons blad uit te geven waarin de geschiedenis van de branden en de brandweer van Eemnes behandeld wordt.

We zijn voor deze gelegenheid niet zo enorm diep de geschiedenis ingedoken. We hebben ons beperkt tot de laatste 100 à 150 jaar. Het vroeg teveel tijd om systematisch in de oude archieven te duiken.

Het is bekend dat het hier goed gefikt heeft in de late Middeleeuwen toen hier op de grens van Utrecht en Holland regelmatig gevochten werd. Een voorbeeld: in 1481 werd Eemnes in feite geheel platgebrand.

We vonden nauwelijks vermeldingen van branden voor 1880! Er moet op 14 december 1794 brand gewoed hebben in de boerderij van Peter Vonk op de grens van Eemnes en Baarn.

Er werd natuurlijk van oudsher van alles gedaan om branden te voorkomen. Zo kwam er in 1852 een Reglement voor het stoven zetten bij de Hervormde Gemeente van Eemnes-Buiten. Zo werd er precies gezegd waar je na de dienst

de kooltjes moest laten.

Als er eenmaal brand was, dan moest er geblust worden. Eeuwenlang was de emmer het enige middel ter bestrijding van een brand. Oorspronkelijk werden koperen emmers gebruikt. Later werden die vervangen door leren emmers die aanzienlijk lichter waren. De emmers werden vanaf de waterkant doorgegeven naar de brand door lange rijen mannen.
Een grote verbetering bracht de uitvinding van de slangenbrandspuit door Jan van der Heijden in 1672. Met deze spuit kon men het bluswater op de vuurhaard brengen.

Het is niet bekend wanneer men in Eemnes de beschikking kreeg over een handspuit. In 1812 is er in ieder geval een spuit aanwezig. Het jaarlijks onderhoud ervan kost dan 48 gulden. Zo af en toe werd er een nieuwe spuit aangeschaft. Wat er verder in Eemnes op dit gebied zoal gebeurde, kunt u in dit tijdschrift lezen.

Veel mensen hebben op de een of andere manier meegewerkt aan het tot stand komen van dit speciale brandweernummer. Onze dank gaat uit naar Brandweercommandant Gerard Wortel, die ons allerlei materiaal leverde en bereid was een interview te "ondergaan". Verder de heren W. Westerhuis en A. Jongerden die ons het nodige vertelden over hun ervaringen bij de Eemnesser Brandweer en de heer W. Fokken die vertelde over de brand in zijn ouderlijk huis.
Uitstekend werk is verzet door de heren W. Fecken en B. de Boer. Zij hebben menig uurtje gezocht in oude nummers van de Gooi-en Eemlander en De Bel om verslagen van branden op te sporen. Bedankt! Er waren ook mensen die ons materiaal verstrekten. We bedanken mevrouw I. Hoogeboom, mevrouw Van Klooster-van

Diest, mevrouw Ruizendaal, de heer T. Koppen en de heer C.J. Bakker uit Bathmen. Hij heeft in 1928 nog geassisteerd bij de brand in de Streefoordlaan. Hij bediende toen de afsluiter van de brandkraan voor het vullen van de waterbakken. (grens met Laren).
Ook de mensen die kleine hand-en spandiensten hebben verricht, worden bedankt!

Wij hopen dat het een interessant themanummer is geworden! We houden ons aanbevolen voor op- en aanmerkingen of aanvullingen! Wij weten dat er nog veel meer te vertellen is over branden en brandweer in Eemnes. Dit is een eerste aanzet!
Wie volgt?

Henk van Hees.

★

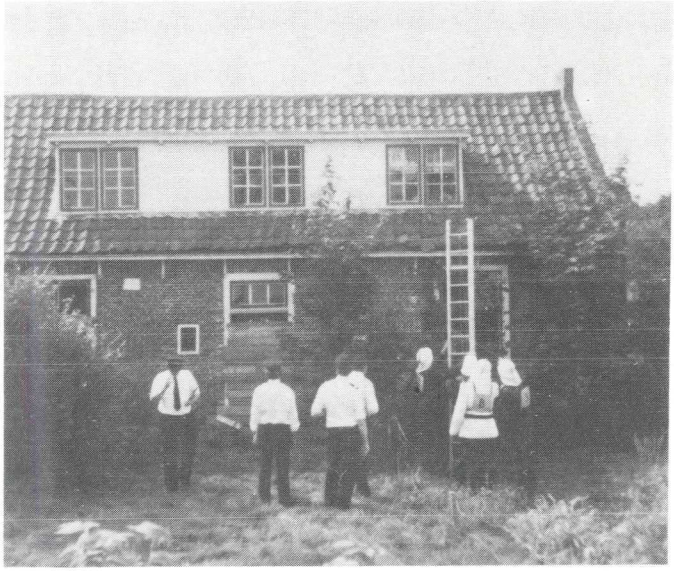

Brandweerwedstrijd bij het oude pand Wakkerendijk 186, waar vroeger de familie Engelen woonde.
De foto is van 1977

De Brandweer in Eemnes vanaf ± 1800

Vermeldingen van branden in Eemnes vóór het jaar 1880 zijn zeldzaam. Er waren natuurlijk wel branden maar dat werd allemaal niet zo precies genoteerd. Bij toeval vonden we de vermelding dat op 14 december 1794 een brand woedde in de boerderij van Peter Vonk in Binnendijk, vlak bij de grens met Baarn. In 1812 moet er al een brandspuit geweest zijn. Het jaarlijks onderhoud kostte toen 48 gulden.

In 1837 kreeg de gemeente Eemnes een Reglement waarin opzet en werkwijze van de Brandweer werd vastgelegd. Er staat te lezen dat er twee brandspuiten zijn. De ene staat in de kerk van Eemnes-Binnen en de ander in de kerk van Eemnes-Buiten. Het was toen nog verplicht

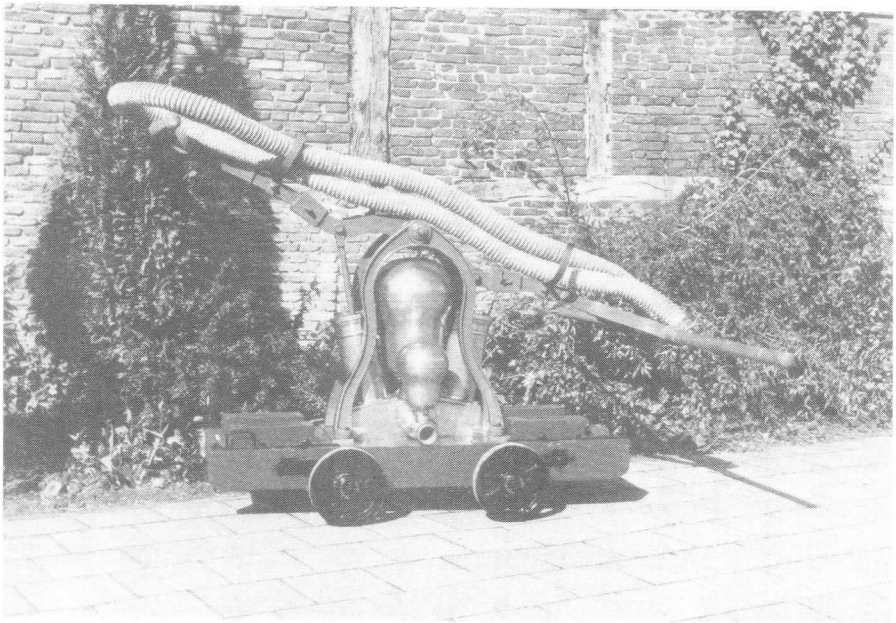

Handspuit zoals deze gebruikt werd ca. 1850.
Te zien in het Brandweermuseum in Borculo

om met de Brandweer mee te doen! Alle mannen van 18 t/m 55 jaar waren verplicht tot het waarnemen van de dienst bij de brandspuit.
De leiding lag bij de brandmeester, die steeds 10 ordebewakers aanstelde. Voor elke spuit was er een onderbrandmeester.
Men was verplicht om één keer per jaar in de maand mei een openbare oefening met de brandspuit te houden.
De brandmeester mocht paarden, wagens, personen of goederen opeisen zo gauw er een brand was uitgebroken.
Wie het eerst met zijn span paarden bij de brand hielp, kreeg een beloning van vijf gulden.
Wanneer je weigerde om paarden, wagens of goederen ter beschikking te stellen bij brand, dan kreeg je een boete van één tot zes gulden. Dit geld ging in de brandkas.
Elk huisgezin moest één geschikt manspersoon aanwijzen voor de dienst aan de brandspuit.
Zo gauw er brand was uitgebroken, werden de klokken geluid. De dienstplichtigen moesten meteen naar de plaats van de brand gaan. Als ze zonder wettige reden afwezig waren, moesten ze een boete van 1 tot 6 gulden betalen.
Elke dienstplichtige was in het bezit van een rood plankje, dat hij moest meenemen naar de brand. Aan de ene kant stond het wapen van de gemeente Eemnes en het nummer 1 voor wie in Buitendijk woonde het nummer 2 voor wie in Binnendijk woonde. Aan de andere kant stond het nummer van de dienstplichtige.
In 1860 werd er voor de gemeente Eemnes een nieuwe verordening op het Brandwezen vastgesteld. Er waren een aantal verschillen met het reglement van 1837:

- Nu werden de mannen van 18 t/m 60 jaar dienstplichtig
- je kon nu de verplichting tot dienst bij de brandweer afkopen. Je moest dan elk

jaar voor 1 april een bedrag van 3 gulden in de gemeetekas storten. Je kon ook 25 gulden ineens storten. Daarnaast kon je ook een persoon opgeven, die met goedkeuring van B en W je plaatsvervanger werd.

- men kende het volgende personeel: een Opperbrandmeester en zijn plaatsvervanger.

  Bij brandspuit nr. 1
  Een Brandmeester
  Twee Commandeurs
  Twee Kwartiermeesters
  Vier en twintig Pompers
  Twee Pijpleiders
  Vier opzichters over goederen en slangen
  Twaalf Waterdragers
  Een Commissaris tot berging der goederen met vier onderhorigen
  Twee Klokluiders
  Drie Klepperlieden
  Twee Voerlieden voor het oprijden
  Twaalf Lantaarndragers
  In totaal 71 personen.

  Brandspuit nr. 2
  Hier had men dezelfde bezetting als bij Brandspuit nr. 1. Bovendien kende men hier twee gereedschapbewaarders. In totaal ging het hier dus om 73 personen.

- Er moest nu minstens 2x en hooguit 4x per jaar geoefend worden met de spuit.

- De volgende herkenningstekens werden gebruikt:
  1. Opperbrandmeester: een rood en wit geschilderde stok van 1½ el lengte, voorzien van het wapen van de gemeente Eemnes;

Eemnesser Brandweer op pad met de slangenwagen v.l.n.r. Bep de Bruijn, Keek Dop, Cees Hensbergen, Henk Scherpenzeel. Op de achtergrond de boerderij van Rigter op de hoek Raadhuislaan/Wakkerendijk. De foto is gemaakt op 23 maart 1957.

2. Voor de Brand-en Kwartiermeesters, de Commandeurs en Commissarissen een rood en wit geschilderde stok van dezelfde lengte;
3. Overige manschappen: een band om de arm met de aanduiding van de functie.

De ontwikkelingen bij de Eemnesser Brandweer kunnen we verder het beste weergeven door een aantal opvallende zaken uit de afgelopen 100 jaar weer te noemen:

07-06-1877 Er wordt besloten om een nieuwe brandspuit voor Eemnes Binnen aan te kopen.

02-07-1877	Omdat er een nieuwe brandspuitgekomen is, wordt de kleine deur in de toren van Eemnes-Binnen vervangen door 2 grote deuren.
17-09-1884	De Brandweer van Eemnes-Binnen krijgt een gratificatie i.v.m. langdurige dienstverrichting tijdens de onlangs voorgevallen brand van de watermolen in Eemnes-Binnen.
25-06-1886	Men besluit een nieuwe brandspuit voor Eemnes-Buiten te kopen.
04-05-1901	P. Seldenrijk neemt ontslag als Opperbrandmeester i.v.m. het klimmen der jaren.
05-07-1901	Bij de brandspuit van Eemnes-Buiten wordt een brandzeil aangekocht. Ook koopt men 30 emmers.
11-07-1904	De spuit is na de laatste oefening niet schoongemaakt. De slangen hingen vochtig in de toren.
28-06-1919	Op het verzoek van Bijvank om ontslag als spuitgast wordt afwijzend beschikt. Hendrik v.d. Bergh vervalt als waterdrager en kuipdrager wegens bijziendheid. In deze vacature wordt benoemd: C. Hoofd (thans pomper). Tot klepperman in de vacature Jacobus Groen wordt benoemd: Jan Ruizendaal Gzn.

02-09-1919 Tot nu toe konden brandmeesters na het oefenen met de spuit verteringen voor rekening van de gemeente gebruiken. Dit wordt nu afgeschaft. Per oefening krijgt men een beloning van 50 cent.

07-01-1920 Vanuit de raad komt het verzoek om een betere regeling van de Brandweer. Bij de brand kort geleden (Mol-Wakkerendijk 13) bleek dat geen der commandeurs de leiding over zijn manschappen ten volle bezat.

03-03-1921 Bestuur van de Onderlinge

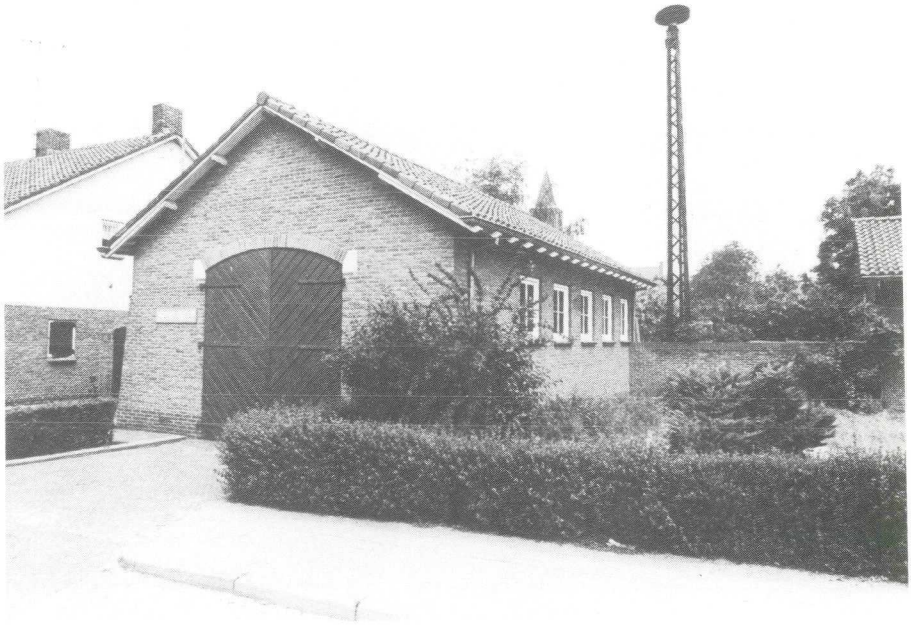

Brandweergarage Raadhuislaan met de sirene nog op de achtergrond. De garage is in 1960 in gebruik genomen. De foto dateert nog uit de beginperiode

Brandverzekering Eemnes vraagt verbetering aan te brengen in de bestaande regeling der Brandweer. De Gemeenteraad stelt een speciale commissie in.

30-05-1921 Resultaat overleg Raadscommissie:
Bedieners van de brandspuit krijgen bij brand een loon. Het wordt: 75 cent per daguur. 1 gulden per nachtuur (van 22.00 tot 6.00 uur). Men wil een anikilateur aanschaffen voor het blussen van kleine brandjes.

08-09-1921 Men wijzigt de verordening op het Brandwezen voor Eemnes. Bij verschillende voorgekomen branden van de laatste tijd is de noodzaak gebleken. Het totaal van 71 personen per brandspuit (sinds 1860) is te groot. Er zijn dan te weinig geschikte personen voor vervanging.
Men brengt het aantal mannen terug van 71 naar 40 per spuit. De volgende verdeling wordt aangenomen:

1 Opperbrandmeester
Verder bij iedere spuit:
1 Brandmeester
1 Onderbrandmeester
24 Pompers
1 Commandeur over de pompers
2 Pijpleiders
4 Spuitgasten/Slangendragers
2 Klokluiders

3 Klepperlieden
2 Voerlieden.

03-09-1923 A. de Bruijn benoemd tot Opperbrandmeester.

19-12-1923 Verzoek van het Ned. Herv. Kerkbestuur van Eemnes-Buiten om de brandspuit uit het ach-

Foto van de Eemnesser Brandweer uit 1973, gemaakt voor de toenmalige Brandweerkazerne aan de Raadhuislaan.
Voorste rij (gehurkt) v.l.n.r.: Toon Koppen, Gerard Wortel, Jan Ruizendaal en Jan v.d. Hoven.
Middelste rij v.l.n.r.: Cees Hensbergen, Keek Dop, Gies Hilhorst, Piet v.d. Hengel, Henk van Hamersveld, Johan Eek, Bernhard Karssen, Jan de Bruijn, Bep de Bruijn, Burgemeester De Bekker.
Achterste rij v.l.n.r.: (bij de Commer) Siem Beuk, Jan Rigter, Henk Scherpenzeel en Willem Wortel

terste deel van de kerk te verwijderen.

28-02-1924 Men wil zelf een gebouwtje voor de spuit maken. Achter gemeentehuis!

24-07-1928 De heer Hagen bespreekt het in het leven roepen van een Vrijwillige Brandweer Eemnes. Burgemeester wijst op de noodzakelijkheid van een waterleiding. Dat kon men constateren bij 't gebrek aan water bij de plaats gehad hebbende brand van de rietschelven bij J. Jongerden, Laarderweg 53.

24-10-1929 Er komt een drinkwatervoorziening. Men wil ook brandkranen en eventueel de aanschaf van een motorbrandspuit.

26-10-1931 Er komen brandkranen en afsluiters.

11-11-1932 Men besluit nieuw brandweermateriaal aan te schaffen. Er komen nieuwe standpijpen die direct op de waterleiding kunnen worden aangesloten. De firma J. de Boer en Co te Amsterdam leverde 600 m slang, enige standpijpen en 2 slangenwagentjes voor *f* 1.107,90.

18-03-1933 Door de aanschaf van het nieuwe brandweermaterieel moet het personeel gereorganiseerd worden. Het tot dusverre aangewezen personeel wordt ontslagen.

Brandweerwedstrijd bij de Chemische Fabriek in Naarden op 14-04-1973
Rechtop staand: Toon Koppen

Er wordt een beperkt aantal aangewezen voor Eemnes-Binnen en Buiten.

Aan A. de Bruijn en F.A. van Duijne wordt op hun verzoek eervol ontslag verleend als respectievelijk opperbrandmeester en plaatsvervangend opperbrandmeester. Als zodanig worden benoemd: wethouder Teus Stoutenburg en Bertus Groen.

03-09-1935 Men besluit een sirene aan te schaffen.

08-06-1936	Voor opbergen van standpijpen en slangen bij G. van 't Klooster, Meentweg 91 zal een kastje worden besteld. Bij de woningen van G. van 't Klooster en B. Groen wordt een bordje "Brandmelding" aangebracht.
27-07-1937	Men wil een brandpost aan de Laarderweg inrichten: I. Jongerden Laarderweg 53 (nu 77). Daarmee zijn er 5 Brandposten in Eemnes.
1949	Reorganisatie van de Brandweer.
1960	Brandweerauto aangeschaft. Brandweergarage in gebuik genomen.
1966	Ford-brandweerauto wordt vervangen door Commer.
1977	Tweede Brandweerauto erbij. Brandweergarage wordt uitgebreid.
1990	Commer wordt vervangen door personeel-materieelwagen met losse motorspuitaanhanger.
10-03-1990	Nieuwe Brandweergarage aan de Noordersingel in gebruik genomen.

Met dank aan commandant Gerard Wortel voor het materiaal dat hij beschikbaar stelde.

★ Henk van Hees.

Lijst van branden in Eemnes (onvolledig) vanaf 1880

29-09-1880	Boerderij te Eemnes-Binnen geheel afgebrand. Boerderij Wakkerendijk 276 van G. van Oostrum.
---09?-1884	Watermolen Eemnes-Binnen
10-06-1885	Grote brand bij de Eemnesser haven; ontstaan in het pand Wakkerendijk 21/23. Vier panden gingen verloren: Wakkerendijk 17/19, Wakkerendijk 21/-23, Wakkerendijk 25, Wakkerendijk 27/29
18-10-1888	Felle brand ten huize van schilder H.J. Riggeling
17-09-1889	Felle brand: boerderij van landbouwer Teunis Elders op Wakkerendijk 176 afgebrand. Slechts enig huisraad kon gered worden.
-10-1901	Grote boerderij behorende aan P. Seldenrijk brandde geheel af: Wakkerendijk 260.
± 1901/1902	Boerderij Van Wijk- Meentweg 5.
± 1909	Brand bij Aalt van Malenstein, Meentweg 95.
-03-1914	Diakoniehuisje Eemnes-Binnen
± 15-11-1916	Grote schuur van landbouwer De Bruin tot de grond toe afgebrand. De boerderij bleef be-

houden.

25/26-12-1919	Pand Wakkerendijk 13 van de familie Mol geheel afgebrand.
06-03-1920	Boerderij Wakkerendijk 176 van de familie Elders geheel afgebrand.
18-06-1921	Enorme brand in Eemnes-Binnen. Herberg " 't Rode Kruis" en Ned. Herv. Kerk Dikke Torentje geheel afgebrand.
±5-08-1926	Hooibroei P. v.d. Tweel Meentweg 69.
19-07-1928	Rietschelven Jacob Jongerden Streefoordlaan 2.
19-01-1931	Boerderij W. van Beek Wakkerendijk 242 geheel afgebrand.
1933	Brandje bij R. Harskamp
27-03-1933	Schoorsteenbrand bij C. Hagen.
13-06-1933	Schuur verbrand bij klompenmaker H. van Aken Kerkstraat 3.
02-07-1934	Woning B. Rueter aan de Gooijersgracht geheel afgebrand.
10-08-1935	Boerderij Jan van Eijden Meentweg 55, geheel afgebrand.
12-09-1935	Hooibergbrand J. v. Wegen Wakkerendijk 196 Eemnes-Binnen.
?-11-1935	Grote hooischelf in de Maatpolder verbrand.

Eemnesser Brandweer in actie bij de brand van de boerderij van Hannes Wiggerts, Meentweg 19 op 20 juli 1974

±23-08-1936	Twee villa's Heidelaan 8 en 10 geheel afgebrand.
10-05-1937	Pand Laarderweg 134, bewoond door het echtpaar Buitenhuis geheel afgebrand.
1938	Boerderij Izak Hilhorst Meentweg 31, afgebrand.
26-06-1942	Boerderij "Bamboes" Seldenrijkweg 2, bwoond door R. Keizer, geheel afgebrand.
18-11-1942	Brand in de R.K. Naai-en Bewaarschool, achter Wakkerendijk 62.

30-11-1942	Pand "Klassenburg" Wakkerendijk 142 t/m 148, eigendom van A. Koelewijn geheel afgebrand.
14-02-1943	Brand bij C. van Soest Kerkstraat 6.
20-04-1945	Brand in het pand Gooijersgracht-Zuid nr. 21 van de weduwe K. Schuurman.
21-04-1945	Brand in het pand Gooijersgracht-Zuid nr. 33 van mevr. de weduwe C.W. Verhoeven-Bruinvis Beekhuis van Till.
19-12-1945	Brand in de woning + atelier van W. Hage Gooijersgracht-Zuid 11.
?-08-1946	Schuur afgebrand bij I. Jongerden Laarderweg 53 (later nr. 77).
24-11-1946	Brand in werkplaats van J. Terwiel, Laarderweg 48.
27-07-1947	Hooibergbrand T. Rigter Wakkerendijk 112.
22-08-1947	Hooibergbrand T. Roothart Laarderweg 40.
05-09-1947	Varkensschuur verbrand Wakkerendijk 278 bij W. de Koning.
18-09-1947	Boerderij Laarderweg 4 t/m 10 bewoond door de families Fokken en Van Zuilen geheel afgebrand. Eigenares was Mej. Banis uit Blaricum.

15-09-1948	Windhok afgebrand bij L. Ligtvoet, Laarderweg 39.
13-11-1950	Twee hooibergen en een hooischelf afgebrand bij de gebroeders Arie en Han Stalenhoef Wakkerendijk 212.
31-12-1950	Houten woning van J. Apfelbaum Gooijersgracht-Zuid afgebrand.
05-05-1952	Brandje bij G. Roodhart Molenweg 2, zelf geblust.
25-06-1952	Schuur afgebrand bij de weduwe Keizer op Seldenrijkweg 2.
13-11-1952	Wagenloods + stro verbrand bij

Brand in de woning Wakkerendijk 164 (± 1980)

	C. Stalenhoef, Gooijersgracht-Zuid nr. 1.
03-12-1952	Schoorsteenbrand bij Jacob Frantsen, Kerkstraat 15 (nu 21).
01-02-1953	Schoorsteenbrand bij T. Roodhart Laarderweg.
-04-05-1953	Schoorsteenbrand bij Jacob Frantsen Kerkstraat 15 (nu 21).
10-05-1953	Hooibergbrand bij W van Hamersveld Meentweg 3.
22-06-1953	Schoorsteenbrand bij W. Hagen Laarderweg 130.
10-05-1954	Schuur afgebrand bij H. Tolboom, Wakkerendijk 43.
27-08-1954	Hooibergbrand bij A. Arends, Wakkerendijk 104.
08-01-1955	Hooibergbrand bij W. Bruinekool Wakkerendijk 90.
08-01-1955	Hooibergbrand bij de weduwe C. van Wegen Wakkerendijk 194.
05-01-1956	Kerstboombrand bij J. Fokken Wakkerendijk 16.
31-01-1956	Schoorsteenbrand bij D. Venema, Laarderweg 126.
12-05-1956	Brand bij C. Ruizendaal Jzn. Laarderweg 39.
20-09-1956	Hooibergbrand bij T. Wiggerts,

	Meentweg 77.
24-07-1957	Hooibergbrand bij J. Bieshaar Meentweg 63.
28-03-1958	Hooibergbrand bij T. de Bruin Streefoordlaan 1 (nu nr. 11).
14-07-1958	Brand in de onbewoonde boerderij van J. Rigter Wakkerendijk 32.
24-12-1958	Schoorsteenbrand bij N. Eggenkamp, Wakkerendijk 84.
26-05-1959	Bed verbrand bij Van Gelder Wakkerendijk 190.
10-08-1959	Keuken, portaal en woonkamer uitgebrand bij J. v.d. Splin-

Uitgebrande woning in de Noordbuurt (Roerdomp)

	ter, Nieuweweg 6.
11-09-1959	Heidebrand bij "De Witte Bergen".
22-09-1959	Boerderij met hooiberg en schuur afgebrand bij Gradus Hilhorst, Wakkerendijk 262.
30-09-1959	Hooibergbrand bij J. Beukeboom, Wakkerendijk 238.
27-04-1960	Schuur afgebrand bij C. Ruizendaal Jzn., Laarderweg 39.
17-04-1963	Hooibergbrand bij T. Blom, Meentweg 35.
17-07-1964	Hooibergbrand bij M.J. Benschop, Wakkerendijk 76.
23-09-1967	Hooibergbrand bij C. Groenesteijn, Wakkerendijk 37a.
28-03-1973	Schoorsteenbrand bij H. Kuiper, Kerkstraat 2a.
22-04-1973	Hooibergbrand bij T. Roodhart, Molenweg 2.
14-09-1973	Auto uitgebrand bij Laarderweg 97.
20-07-1974	Boerderij Hannes Wiggerts, Meentweg 19 afgebrand.
27-05-1975	Brand in de boerderij van W. van Hamersveld, Meentweg 3.
29-05-1975	Varkensschuur + hooiberg afgebrand bij Bos, Geerenweg 2.

13-01-1977	Wegdek schoonspuiten.
05-05-1977	Directiekeet bij de nieuw aan te leggen Rijksweg 27 afgebrand.
05-07-1977	Autobrand Rijksweg 1.
25-08-1977	Auto-ongeval + brand op Rijksweg 1.
08-09-1980	Brand in de woning van de heer Bouwma, Jachthaven "t Raboes".
19-09-1980	Brand in landbouwschuur van G. Rigter, Meentweg 20.
12-07-1982	Hooibergbrand bij Hannes van Eijden, Meentweg 55 (rietbossen).
10-03-1982	Schoorsteenbrand bij F. Hilhorst, Meentweg 3.

Samengesteld door Henk van Hees.

Verslagen uit de kranten van Eemnesser branden.

Opgezocht en samengesteld door Wim Fecken en Bep de Boer.

De Gooi- en Eemlander van zaterdag 20 october 1888, no. 42, 17e jaargang.

Eemnes buiten 19 october. Gisteravond acht uur sloeg de vlam uit het huis van den schilder Riggeling, terwijl de bewoners een poosje

afwezig waren geweest. Ofschoon spuit en toebehooren spoedig aanwezig waren en met kracht werkten, zijn huis en inboedel zoo goed als geheel verbrand. Tegen tien uur was het vuur gedoofd. De oorzaak van den brand is onbekend.

★

De Gooi- en Eemlander van zaterdag 21 september 1889, no. 38, 18e jaargang

Betreft: Boerderij Teunis Elders Wakkerendijk 176

In den nacht van Maandag op Dinsdag werden de inwoners eensklaps gewekt door het gelui der klokken en het geroep van brand. Het bleek dat de tapperij en boerderij van T. Elders in brand stond. Het schijnt dat de brand in den hooiberg, die vlak tegen het huis stond, is aangekomen. Op welke wijze is onbekend. Het rieten dak, en de zolder gevuld met rogge en boekweit, waren oorzaak dat in een oogwenk alles in lichterlaaie stond. Van den inboedel is dan ook zoo goed als niets gered. Een zeug met zeven keuen vonden de dood in de vlammen. Bij eene poging om deze dieren te redden bekwam Elders nogal beduidende brandwonden. De betrekkelijke stilte van 't weer en de spoedige en flinke werking der Binnendijker spuit waren de oorzaak dat de aanliggende boerderijen gespaard bleven.
Naar wij vernemen waren huis en inboedel verzekerd voor ƒ 7.600,--.

★

De Gooi- en Eemlander van woensdag 23 october 1901 no. 76, 30e jaargang.

Betreft: Boerderij Wakkerendijk 260 van Piet Seldenrijk

Eemnes. Omtrent den hier plaats gehad hebbende brand kan het volgende gemeld worden. De vrouw van den landbouwer braadde spek uit. Het vet kwam in aanraking met het vuur, waarvan zulk een hoogopstijgende vlam het gevolg was, dat de balken, waarop het stroo lag, in brand geraakten. In korten tijd, was het geheele achter- en daarna het voorhuis in een vuurzee herschapen. Vee was er gelukkig niet op stal. De vlammen sloegen zoo fel om zich heen, dat binnen een half uur het geheele gebouw tot een puinhoop was verkeerd. Aan redden was geen denken, zoodat op eene kleine uitzondering na, alles is verbrand. De landbouwer was met zijn inboedel verzekerd. Dit was ook het geval, met het huis. Treurig is het echter gesteld met den inwonenden Y. Kroeskamp wiens inboedel niet verzekerd was en die slechts enkel huisraad heeft kunnen redden. De brandweer van de beide Eemnessen heeft zich dapper gekweten. Vlak in de nabijheid van het brandende perceel bevonden zich de met riet gedekte schuur en de goedgevulde hooiberg. De schuur staat slechts een halven meter van het huis. Toch heeft men beide voor het vernielend element kunnen bewaren.

★

De Gooi- en Eemlander van zaterdag 2 november 1901, no. 79, 30e jaargang.

Eemnes. Donderdagavond werd bij ratelslag bekend gemaakt dat de schouw over schoorsteenen, stookplaatsen en rookgelegenheden in de volgende week een aanvang zal nemen. Om verschillende redenen is zij eenige dagen uitgesteld, anders was ze reeds Woensdag begonnen.

★

De Gooi- en Eemlander van zaterdag 30 november 1901, no. 87, 30e jaargang.

Eemnes. Bij den landbouwer B. ontstond een begin van brand, die echter spoedig opgemerkt en gebluscht werd. De schade was niet groot.

-Een kindje van L. te Buitendijk had het ongeluk in een heete pot met rijst te vallen, waardoor het zich op verschillende plaatsen deerlijk brandde.

Ook dat was heet en branderig.

De Gooi- en Eemlander van woensdag 15 november 1916, no. 91, 45e jaargang.

Zaterdagnacht, de 11e werden de ingezetenen van Eemnes uit hun slaap opgeschrikt door het luiden der brandklok. Bij den heer G. de Bruin was de schuur achter de woning in brand geraakt en daar dit gebouw uit planken is opgetrokken, grepen de vlammen spoedig fel om zich heen. De brandspuit van Buitendijk was vrij spoedig ter plaatse, maar kon alleen de woning redden, waarvan de houten lijst om het dak reeds enigszins door het vuur was aangetast. De schuur en de daarin zijnde dieren en de inboedel gingen geheel verloren. Men trachtte nog het paard te redden, maar door den vuurgloed was daar geen denken aan. Men zag het dier door de vlammen verteren. Een geit, konijnen, drie wagens, een nieuwe bascule en veel gereedschappen werden een prooi van het vernielend element. Hoe die brand ontstaan is valt moeilijk te zeggen. De heer de Bruin was 's avonds nog in de schuur geweest en had niets ontdekt. De schuur alleen was laag verzekerd, zoodat de schade vrij groot is. Reeds was men bezig de meubels uit het huis te verwijderen, maar deze leden daardoor veel schade. Door de flinke pogingen der brandweer bleef het woonhuis behouden. Toen de spuit van Binnendijk arriveerde, was

het pleit reeds beslist.

De Gooi- en Eemlander van zaterdag 27 december 1919, no. 154, 48e jaargang.

Betreft: Wakkerendijk 13 - Familie Dirk Mol

Op den eersten Kerstdag is des avonds omstreeks 8 uur het woonhuis van D. Mol, staande in de dichtbevolkte buurt achter den dijk te Eemnes-Buiten, afgebrand. Twee aangerukte brandspuiten onder commando van wethouder Seldenrijk, konden slechts met groote moeite de aangrenzende panden behouden. Huis en inboedel waren verzekerd.

De Gooi- en Eemlander van woensdag 10 maart 1920, no. 29, 49e jaargang.

Betreft: Wakkerendijk 176 G. Elders

Zondagmiddag ongeveer twee uur ontstond door onbekende oorzaak brand in de kapitale boerenhofstede van G. Elders te Binnendijk. De vlammen sloegen zoo snel om zich heen, dat, hoewel de beide spuiten spoedig aanwezig waren, aan blusschen niet te denken viel. De man was afwezig en de vrouw had zich eenige oogenblikken ter rustte begeven, terwijl een negenjarig zoontje in het achterhuis speelde. Zoodra de omwonenden het onheil bemerkten, poogde men de staldeuren te forceren om het vee te redden. Echter slechts twee paarden, een veulen en een vette koe konden met groote moeite aan den dood worden ontrukt. Tien kalfdragende koeien en eenige varkens kwamen jammerlijk in de vlammen om. Ook een groote partij haver, rogge en hooi ging verloren. De hoog oplaaiende vuurzee, aangewakkerd door een stevigen westenwind, was ver in den om-

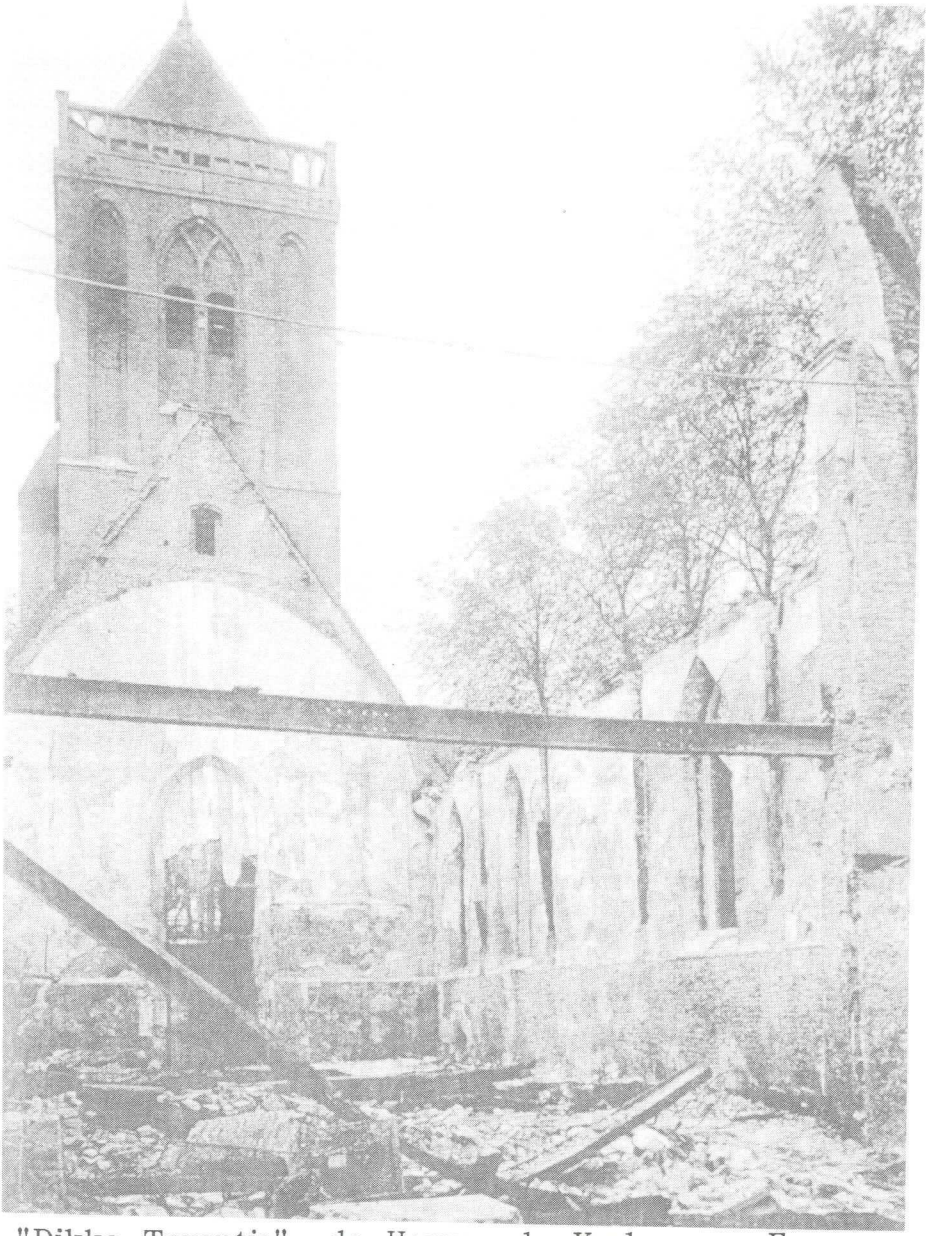

"Dikke Torentje", de Hervormde Kerk van Eemnes-Binnen.
De ruïne van de kerk na de brand op 18 juni 1921.
De opname is van 25 juni 1921

trek zichtbaar en vele nieuwsgierigen stroomden van alle kanten toe. De brandweer kweet zich dapper van haar taak, hoewel zij niet kon verhinderen, dat de geheele boerderij in korten tijd in de asch werd gelegd. Van den inboedel kon niets gered worden. Huis en vee waren laag verzekerd bij de onderlinge assurantie-maatschappij alhier.
Als een bijzonderheid dient vermeld, dat het perceel dertig jaren geleden eveneens door brand vernield werd.

★

De Gooi- en Eemlander van woensdag 22 juni 1921, no. 72, 50e jaargang.

De hervormde Kerk van Eemnes-Binnen verbrand

Een zware brand heeft zaterdagmorgen onze gemeente geteisterd en haar beroofd van een mooi waardevol Godshuis. Te ongeveer 9 uur werd brand ontdekt in het café "Het Roode Kruis", bewoond door zekeren V.d. Kamp.
Voorts strekte het groote perceel tot woning aan twee families Van Dijk. Omtrent de oorzaak van den brand tast men nog in het duister, doch het vuur greep zóó snel om zich heen, dat in zeer korten tijd het gansche perceel, dat met een rieten dak bedekt was, in lichterlaaie stond. Het was zulk een geweldige vuurzee, dat de brandweer machteloos bleek tegenover dit vernielend element. Gelukkig konden de bewoners tijdig in veiligheid worden gebracht en werden zij door de buren liefderijk opgenomen. Van den inboedel kon niets gered worden, terwijl een zeug met 7 keuen, een paar schrammen en twee geiten eveneens in de vlammen omkwamen. Wel trachtte de brandweer geholpen door de brandweer uit Baarn, het vuur meester te worden, doch alle moeite was vruchteloos, daar men over geen voldoende water kon beschikken. Het hooge

geboomte vatte eveneens vlam en een vonkenregen daalde neder op het dak der Hervormde Kerk, welke in de onmiddellijke nabijheid van het brandende perceel stond. Plotseling klonk de kreet:"De kerk staat in brand." En inderdaad op vier punten lekten de vlammen uit het kerkdak. Het was onmogelijk het vuur te stuiten en spoedig stond ook de mooie kerk in lichtelaaie. Eenige banken en stoelen, alsmede de mooie kanselbijbel en een koperen kroon konden nog in veiligheid worden gebracht, toen moest men de vlammen vrij spel geven. De gansche kerk is uitgebrand. De hechte steenen toren staat echter nog en heeft weinig van het vuur te lijden gehad.
Begrijpelijker wijze kwamen velen de ruïne in oogenschouw nemen en vooral zondag was de belangstelling groot. Bij deze ramp is wel het meest getroffen het gezin van J. van Dijk, die have en goed heeft verloren en niet verzekerd is. Zondag is voor het deerniswaardige gezin een collecte gehouden onder degenen, die de plaats des onheils in oogenschouw kwamen nemen. Deze collecte heeft een paar honderd gulden opgebracht, doch dit is niet voldoende om het gezin, waarvan de vrouw in blijde verwachting is, grootendeels schadeloos te stellen.
De kerk is verzekerd bij de Utrechtsche Brandwaarborg Maatschappij. Het kerkgebouw werd gesticht in 1439 en was aanvankelijk een Roomsche Kerk, gewijd aan den H. Petrus. Het was een eenbeukige baksteene kerk met diep choor. In de kerk bevond zich een fraai doophek in Laat-Gotischen stijl met doopvont, benevens een choorhek en fraaie preekstoel en twee eiken banken uit hetzelfde tijdvak. Bij de restauratie in 1891 werd er een prachtige bank voor H.M. de Koningin-Moeder aangebracht. Het mooie orgel was gemerkt
J.P. Schmidt fec. Gouda 1908.
In 1899 bij de komst van ds. J.A. de Vlieger,

werd de preekstoel uit de kerk verwijderd, omdat deze predikant slechts node van de kansel sprak. Later bij de komst van ds. H.H. IJnzonides in 1906 werd het spreekgestoelte weer in eere hersteld, wat aan het interieur zeer ten goede kwam.
Het "kleine-torentje" bevat twee klokken. Een daarvan werd aan Sint Pieter toegewijd en bevatte het volgende opschrift:
Sinte Pieter is mijn naem,
Tot Godes dienst ben ik bequaem:
Den levendige roepe ik,
Den doode overluide ik.
Dit sloeg op het luiden bij het begin der godsdienstoefening en bij de begrafenissen.
Vroeger werd deze klok ook gebruikt om de geboorte van een wereldburger aan te kondigen.

Restanten van de boerderij van de familie Keizer op Seldenrijkweg 2 na de brand in de nacht van 25 op 26 juni 1942

De andere klok werd in 1637 vervaardigd door Everardus Splinter.
Zoals reeds boven werd medegedeeld, is de toren ongeschonden gebleven.

De Bel van dinsdag 10 augustus 1926.

Betreft Meentweg 69

Hooibroei

Bij den landbouwer P. van den Tweel te Buitendijk moest Maandag een hooiberg wegens hooibroei worden leeggehaald.

De Bel van 20 januari 1931.

Brand

Maandagmorgen, circa 11 uur, ontstond door tot nog toe onbekende oorzaak brand in een boerderijtje, gelegen aan den Wakkerendijk te Eemnes-Binnen, bewoond door 2 gezinnen, n.l. W. van Beek en J.A. Nagel. De brand werd opgemerkt door den veehouder L. Overeem, welke direct 'n Huizer vischventer, zekeren Schaap, waarschuwde om onmiddellijk de brandweer te willen verwittigen, waaraan door dezen terstond werd voldaan. Brandspuit no. 2 van Eemnes-Binnen, welke is opgeslagen onder den toren der Ned. Herv. Kerk te Eemnes-Binnen, was zeer spoedig ter plaatse en ving met kracht het blussingswerk aan. Daar het den laatsten tijd veel geregend heeft, had men gelukkig overvloedig water.
Spuit no. 1 van Eemnes-Buiten arriveerde circa 11.30 uur, dank zij de bereidwilligheid van den heer H.C. Eek, melkhandelaar, welke onmiddellijk zijn auto ter beschikking stelde om spuit no. 1 naar den brand te brengen. De

spuit werd aan de auto gekoppeld en het personeel dezer spuit kon plaats nemen op de auto.
Op het terrein van den brand waren o.m. aanwezig Jhr. L. Rutgers van Rozenburg, burgemeester der gemeente, de beide wethouders A. van Stoutenburg en B. Groen, de gemeentesecretaris de heer D. van Hoepen, de gemeenteveldwachter, alsmede de brandmeesters A. Koelewijn van spuit no. 1 en H.M. van 't Klooster van spuit no. 2 en het verdere personeel der spuiten.
Uit het brandende perceel kon eenig huisraad worden gered, doch niet van noemenswaardigen aard. Het vee werd tijdig in veiligheid gebracht. Met de twee spuiten was men, dank zij de vlugge medewerking van het personeel het vuur spoedig meester. Voor de belendende percelen bestond geen brandgevaar, daar deze ten opzichte van het brandende perceel en van den heerschenden wind zeer gunstig waren gelegen. Daar men aanvankelijk vermoedde, dat een der in de nabijheid gelegen boerderijen gevaar zou kunnen loopen, had men op last van den opperbrandmeester, den heer A. de Bruijn, voldoende brandzeilen medegenomen, welke echter ter plaatse, bij nader onderzoek geen dienst behoefden te verrichten.
Circa 12.30 uur, namiddag kon spuit no. 1 van Eemnes-Buiten, met het personeel weder inrukken, daar alles reeds tegen de vlakte lag en slechts eenige stukken muur nog overeind stonden.
Naar wij vernemen zijn de bewoners wel verzekerd, doch zeer laag.

De Bel van dinsdag 10 januari 1933.

Brand assurantie

Op Donderdag 12 januari a.s. zal des avonds

26 juni 1942: Politieman C. de Groot bekijkt de schade nadat de boerderij van de familie Keizer op Seldenrijkweg 2 is afgebrand

6.30 uur in het café van den heer J. Eek aan de Kerkstraat alhier, eene algemeene vergadering worden gehouden van de Onderlinge Brandassurantie te Eemnes. De agenda bevat ondermeer: Herziening kosten van toetreding tot de ass.maatsch; bespreking her-verzekering. Het laatste punt wordt ter behandeling genomen op verzoek van een 15-tal leden. Het voorstel dier leden houdt o.m. in, dat de onderlinge brandass. alhier uit de herverzekering zal gaan en derhalve op geheel haar eigen wieken zal moeten gaan drijven.

★

De Bel van dinsdag 28 maart 1933.

Maandagmorgen omstreeks acht uur brak bij den heer C. Hagen alhier plotseling een schoor-

steenbrand uit, welke gelukkig door de vlugge alarmering der buren met eenige minimaxen van de Onderlinge Brandverz. Maatsch. alhier kon worden gebluscht, waardoor erger voorkomen werd. De schade is zeer gering.

★

De Bel van dinsdag 20 juni 1933.

Betreft Kerkstraat 3

Dinsdagmiddag omstreeks 12¼ uur ontstond brand in een schuurtje in gebruik bij den klompenmaker H. v. Aken, aan de Kerkstraat alhier.
Aangezien spoedig eenige omwonenden ter plaatse waren met enkele in deze gemeente gestationeerde minimaxen was men het vuur reeds zeer spoedig meester, zoodat erger werd voorkomen.
Omtrent de oorzaak van den brand vernemen wij, dat deze moet zijn ontstaan door den slechten toestand van de kachelpijp van de zich in het schuurtje bevindende primitieve stookgelegenheid.
Schuur nog inboedel waren verzekerd, de schade is echter gering.

★

De Gooi- en Eemlander van maandag 12 augustus 1935.

Eemnes, boerderij tot den grond toe afgebrand. Hooibroei de oorzaak.

Betreft Meentweg 55 Boerderij van Jan van Eijden.

Zaterdagmiddag heeft alhier en felle brand gewoed, waarbij de boerderij van den landbouwer Van Eijden en een hooiberg van zijn buurman Roodhart een prooi der vlammen zijn ge-

worden. Door hooibroei is de brand ontstaan in de boerderij van Van Eijden, welk gebouw spoedig in lichte laaie stond. De Brandweer van Eemnes kon hiertegen niets uitrichten, zoodat de hulp van de Larensche brandweer werd ingeroepen. Deze kon slechts verhoeden, dat niet meer woningen een prooi der vlammen werden. Inmiddels had reeds de hooiberg van den landbouwer Roodhart vlam gevat; woonhuis en hooiberg brandden tot den grond toe af, terwijl eenig pluimvee en ongeveer 100.000 pond hooi een prooi der vlammen werden. De landbouwers waren verzekerd.

De Bel van 25 augustus 1936.

Betreft: Heidelaan 8 en 10

Groote brand in Eemnes.

Twee villa's afgebrand
Eemnes, Zondagavond omstreeks half zeven heeft een hevige brand gewoed aan de Heidelaan 10, waar een villa van den heer De Jong plotseling in lichte laaie stond. Het vuur, dat met razende snelheid om zich heen greep, deelde zich mede aan een ongeveer 10 m. verder staand landhuis dat bewoond werd door zomergasten, de familie Hofman uit Amsterdam. Ook dit huis brandde tot den grond toe af.
Men zal zich afvragen of de pas gereorganiseerde Eemnesser Brandweer dan niets heeft kunnen doen om den brand te stuiten. Inderdaad stond de Brandweer machteloos tegenover deze vuurzee, om de eenvoudige reden, dat op deze uithoek van de gemeente geen waterleidingbuis ligt en er in ons waterarm Gooi geen andere waterbron te vinden was in deze buurt om bluschwater uit te pompen.
De brand werd het eerst ontdekt door den heer Hofman, die met zijn gezin in het landhuis

Heidelaan 8 woont, naast het huis waar de brand ontstond. Hij zag plotseling de vlammen slaan uit het rieten dak van het huis van zijn buurman. Hij begaf zich ijlings naar het brandende huis en moest de bewoners er op attent maken, dat de vlammen uit het dak sloegen. Daar zij allen in het benedenvertrek waren, hadden zij niets van den brand bemerkt, die blijkbaar op de bovenverdieping was ontstaan.
De Brandweer werd gewaarschuwd en arriveerde zonder spuit, omdat men wist dat er toch geen water in de buurt was. Machteloos moest men toezien, dat de villa geheel een prooi der vlammen werd en het was een hopelooze poging toen met een tuinslangetje, op eigen watervoorziening gekoppeld, nog getracht werd het vuur te bestrijden.
Het bleek weldra, dat ook het perceel Heidelaan 8 gevaar liep door den vonkenregen, die er op werd uitgestort. IJlings werd het meubilair uit het landhuis gesleept. Kort daarop vatte het dak van dit huis ook vlam en even later (een riet dak verspreidt de vlammen geweldig snel) was ook dit huis een vuurzeee.

Een explosie
Toen beide huizen aldus een prooi der vlammen werden, hoorde men plotseling 'n geweldige knal. Het waterreservoir van het huis van den heer De Jong vloog met groot geweld uit de brandende massa naar voren. In het luchtdichte reservoir was het water gaan koken en de stoomontwikkeling had zulk een spanning veroorzaakt, dat op een gegeven oogenblik het reservoir ontplofte en door den grooten druk uit het brandende huis werd geworpen. Gelukkig kwam het niet in de richting van het publiek, zoodat deze derde phase van den brand aan de Heidelaan geen persoonlijke ongelukken tengevolge had.
Te ongeveer negen uur waren beide huizen

afgebrand en de Brandweer kon daarna de nog overeind staande brokken muur neerhalen.

De oorzaak
Als vermoedelijke oorzaak neemt men aan het omvallen van een spirituslichtje in een kamer op de verdieping van het huis van den heer De Jong. De familie die het benedenhuis aan mevrouw Van Buuren uit Amsterdam had verhuurd, huisde zoolang boven. Op een tafel heeft een spirituslichtje onder een ketel water gebrand en 't is niet onmogelijk dat tijdens een korte afwezigheid van de bewoners dit lichtje den brand heeft veroorzaakt.
De verbrande huizen waren het eigendom van mevrouw Schwiers-Brusse te Bussum.
Verzekering dekt de schade.

De Bel van dinsdag 11 mei 1937.

Betreft: Laarderweg 134

Maandagmorgen omstreeks half drie werden de bewoners van de Laarderweg nabij de grensscheiding Eemnes-Laren, welk gedeelte van de weg zeer dicht bebouwd is, opgeschrikt door brand.
Het perceel Laarderweg 134, bewoond door de familie Buitenhuis, hetwelk bedekt was met een rieten dak, stond in lichtelaaie.
Inmiddels was de brandweer van de gem. Laren gewaarschuwd, door ingezetenen, die vermoedden, door den hellen lichtgloed, dat er brand was aan de Schapendrift, aldaar.
De brandweer toog onmiddellijk naar 't terrein van den brand, alsmede burgemeester van Nispen en het gehele politiecorps. Men merkte echter spoedig, dat de brand niet op Larens grondgebied was, doch in de gem. Eemnes, tegenover het woonwagenkamp. Men spoedde zich echter daarheen en bestreed direct het vuur

met twee slangen op de motorspuit. Deze gemeenten hebben een onderlinge hulpverlening bij Brand.
Door het kordate en snelle optreden van de Larensche brandweer is voorkomen, dat een viertal eveneens met riet gedekte perceelen in de onmiddellijke nabijheid van het brandende huis ook in brand geraakten. Dit werd vergemakkelijkt door het feit dat er weinig wind was. Men was den brand na een half uur geheel meester. Het perceel brandde geheel uit.
Nadat de Larensche brandweer ter plaatse verscheen en het blussingswerk reeds had aangevangen, werd de brandweer van Eemnes gealarmeerd, die toen kon volstaan met na-

Blussen van een brand bij W. van Hamersveld, Meentweg 3, 27-05-1975

blusschen. De Laarder brandweer en de politie rukten daarna in. De nablussching en afzetting geschiedden onder leiding van den loco-burgemeester A. van Stoutenburg. Men vermoedt dat de oorzaak gezocht moet worden in kortsluiting, daar de brand het eerst boven aan de achterzijde werd ontdekt. Voorts vernemen we, dat het huis werd bewoond door het bejaarde echtpaar Buitenhuis. De vrouw was echter slecht ter been en het is den oude heer B. dan ook met groote moeite en met hulp van omwonenden gelukt, haar uit het brandende perceel te redden. Het perceel was verzekerd. Gebleken is thans op overtuigende wijze het groote nut van hulpverleening bij brand door de Gooische gemeenten.
Nader vernemen we, dat de heer Buitenhuis bij wien de brand was uitgebroken, door de buren is gewaarschuwd. Hij dacht aanvankelijk "Wat hagelt het", doch dat was het geluid van het brandende riet en het hout van de kap, die toen reeds in lichte laaie stond. De bejaarde echtgenoote van den heer Buitenhuis is met groote moeite gered kunnen worden en bij de buren binnengebracht.
Maandagmorgen heeft de heer Buitenhuis haar naar familie in Amersfoort gebracht. De vrouw was zeer overstuur, doch later is zij weer geheel bijgetrokken.
Naar we van de brandweer vernemen is het een groot geluk geweest, dat de oudjes op de benedenverdieping sliepen en de brand op de bovenverdieping is uitgebroken. Een andere gelukkige factor was de omstandigheid dat het nagenoeg windstil was. Wanneer er een krachtige wind had gestaan, waren zeker ook de twee in de onmiddellijke nabijheid gelegen huisjes door het vuur aangetast. Ook deze huizen zijn met riet gedekt. Van het huis, dat het eigendom is van den heer Buitenhuis, die er een handel in verschillende artikelen in dreef en vrij groote voorraden had, staan

alleen nog de muren. Het is verder geheel leeggebrand. Voor het bejaarde echtpaar, de heer Buitenhuis die al heel lang in Eemnes woont, was kortgeleden 66 jaar geworden, was het een afschuwelijken nacht, toen zij hun huis in vlammen zagen opgaan.

★

De Bel van dinsdag 26 november 1946.

Brand in een meubelwerkplaats: Laarderweg 48

Zondagnacht omstreeks 5 uur ontdekte een voorbijganger brand in de meubelwerkplaatsen van de heer J. ter Wiel aan den Laarderweg. De brandweer, welke onmiddellijk na de alarmering ter plaatse was, was het vuur spoedig meester.
Alle machines werden door het vuur vernield, waardoor aanzienlijke schade ontstond. De brand bleef beperkt tot de werkplaats, waardoor de aangrenzende percelen geen schade opliepen.
De oorzaak van de brand is nog onbekend. Verzekering dekt de schade.

★

De Bel van vrijdag 14 november 1952.

Betreft Gooijergracht-Zuid nr 1

Wagenloods in brand.

Donderdagmiddag te omstreeks half vijf werd het centrum der gemeente opgeschrikt door de in werkingstelling van de brandweersirene. Onmiddellijk daarop vertrok 't brandweerpersoneel van de Post Gemeentehuis per jeep en materiaal onder leiding van de postcommandant J.W. van Hees, naar de boerderij van de veehouder C. Stalenhoef aan de Goijergracht Zuid, waar de aan de zuidzijde van de boerde-

rij staande houten wagenloods in brand stond, alsmede een partij stroo, hetwelk op een wagen geladen was.
Toen de brandweer ter plaatse arriveerde, waren omwonenden van de overzijde der gracht reeds met het blussingswerk aangevangen, waardoor het gevaar door het kordate optreden weldra bedwongen was. De brandweer kon zo goed als onverrichterzake huiswaarts keren. De planken der loods, alsmede het stroo werden een prooi der vlammen. Omtrent de oorzaak van de brand wordt door de politie een onderzoek ingesteld. De geringe schade wordt door verzekering gedekt.

De Bel van dinsdag 11 januari 1955.

Twee hooibergbranden aan de Wakkerendijk na bezoek van pyromaan

Betreft: Wakkerendijk 90

Eemnes. Zaterdagavond omstreeks 6 uur werd de brandweer gealarmeerd voor een hooibergbrand bij de veehouder W. Bruinekool aan de Wakkerendijk 90.
De ongeveer één meter van de boerderij staande 6-roedige, met golfplaten gedekte, hooiberg bleek aan de stalzijde nabij een uitgestoken gat te zijn aangestoken.
Met behulp van omwonenden en de brandweer, onder leiding van de opperbrandmeester, de heer I. Jongerden, welke spoedig ter plaatse verscheen, kon het vuur binnen 3 kwartier bedwongen worden, zodat de schade alleen tot enig hooi beperkt bleef.
Toen tegen kwart voor zeven het brandweerpersoneel zou inrukken werd een tweede hooibergbrand gemeld en wel bij de weduwe C. van Wegen, Wakkerendijk 194.
Hier bleek de ongeveer 4 meter van de boer-

derij verwijderd staande 5-roedige, met riet gedekte hooiberg, aan de wegzijde in lichtelaaie te staan. Het vuur greep hier zo snel om zich heen dat in een minimum van tijd ook de rieten kap in een vuurzee stond.

Met brandzeilen afgedekt

De boerderij werd aan de hooibergzijde met brandzeilen afgedekt, waarna de plaatselijke brandweer met een drietal ploegen het vuur met 4 straalpijpen op de drinkwaterleiding meester werd en ook hier de schade tot de halve berginhoud en kap werd beperkt. Op het terrein van de brand was mede aanwezig de motorspuit der gemeente Baarn met personeel, hetwelk alleen hulp behoefde te verstrekken met enig materiaal en verlichting. Mede aanwezig waren de loco-burgemeester, de heer C.J. Eek, wethouder Van IJken, politie der gemeente Baarn, de groepscommandant der Rijkspolitie uit Bunschoten alsmede de Postcommandant der plaatselijk Rijkspolitie. Tegen het middernachtelijk uur kon het brandweerpersoneel inrukken. Was de schade bij de veehouder B. aan hooi gering te noemen, die bij de veehoudster Weduwe Van Wegen daarentegen is aan hooi en bergkap aanzienlijker, beiden worden door verzekering gedekt.
Door de vlugge hulp der omwonenden en het brandweerpersoneel is in beide gevallen erger voorkomen.
Als oorzaak dezer branden is inmiddels reeds komen vast te staan, dat deze te wijten is aan brandstichting door een pyromaan van elders. De Rijkspolitie heeft de zaak in onderzoek.
Zo hebben gedurende de laatste tijd in de gemeente Soest, Hoogland, Baarn en Eemnes, de laatste in successie tweemaal, hooibergbranden plaats gevonden, waarbij broei ten enenmale uitgesloten is en wel vermoedelijk door

het pyromanisch bezoek.

De Bel van vrijdag 6 januari 1956.

Betreft: J. Fokken Wakkerendijk 16

Kerstboom vloog in brand

Gistermiddag omstreeks 4 uur werd de brandweer door sirenegeloei gealarmeerd voor brand in de woning van de familie F. aan de Wakkerendijk nabij het gemeentehuis. Het personeel der aldaar gestationeerde brandpost was binnen enkele minuten ter plaatse en kon na verbreking van één der voorkamerramen van perceel no. 16 zich toegang tot deze kamer verschaffen, waar één der aldaar spelende kinderen zonder enig toezicht een kaarsje van de kerstboom had aangestoken met het gevolg dat deze spoedig vlam vatte. De zolder was reeds geheel geblakerd doch voordat het vuur door de zoldering was, waarop vrij veel licht brandbaar materiaal was geborgen werd het brandweerpersoneel het vuur meester, zodat erger werd voorkomen. De geringe schade wordt door verzekering gedekt. Persoonlijke ongelukken kwamen niet voor. Het blussingswerk geschiedde onder leiding van de opperbrandmeester de heer I. Jongerden. Op het terrein waren mede aanwezig de burgemeester met de beide wethouders.

De Bel van vrijdag 21 februari 1956.

Betreft: Meentweg 77 Tijmen Wiggerts

Hardnekkige Hooibergbrand.

Gistermiddag om kwart over vier werd de Eemnesser brandweer gealarmeerd voor een hooi-

bergbrand bij Tijmen Wiggerts op de Meentweg. Toen de brandweer onder leiding van de commandant G.J. de Bruijn ter plaatse kwam, bleek niet alleen de hooiberg in brand te staan, doch ook een daarnaast gelegen stroschelf. Een andere stroschelf kon door het afdekken met kleden voor het vuur worden behoed. Met drie stralen bestreed de brandweer het vuur, dat zich diep in de hooiberg invrat. De druk van de waterleiding was evenwel niet groot genoeg om voldoende water te geven.

Blaricum gealarmeerd

Daarom werd om 5 uur de hulp ingeroepen van de Blaricumse brandweer, die onder leiding

Bluswerkzaamheden bij de brand van de varkensschuur van Bos aan de Geerenweg: 29 mei 1975

van commandant H.Th. Haandrikman spoedig arriveerde. Deze spuit werd langs de nabijgelegen boerderij het weiland opgereden, waar de slang in de daar lopende wetering kon worden gelegd. De 3 Blaricumse slangen gooiden 2500 liter water per minuut op de hevig brandende bergen en toen was het gevaar spoedig bezworen. Toch moesten de mannen van Eemnes en Blaricum nog een uur spuiten voordat kon worden begonnen aan het uithalen van de berg. Gevaar was er toen wel niet meer aanwezig, maar het nablussingswerk nam nog geruime tijd in beslag. Uit het onderzoek is komen vast te staan, dat kinderen met lucifers in de buurt van beide schelven hebben gespeeld en de brand door onvoorzichtigheid van één der jongetjes is ontstaan.
Burgemeester J.C.I. van Niekerk en wethouder C. van IJken gaven met vele ingezetenen van hun belangstelling blijk.

★

De Bel van dinsdag 11 augustus 1959.

Betreft: Nieuweweg 6, J.v.d. Splinter

Brand door uitstromend gas uit Butagasfles

Gisteravond omstreeks half tien is brand uitgebroken in de woning van J. v.d. S. aan de Nieuweweg alhier. Bij deze brand, die door de Eemnesser Vrijwillige Brandweer in 15 à 20 minuten was bedwongen, ging een bromfiets en enig huisraad verloren en ontstond schade aan de betimmering. De brand is vermoedelijk ontstaan doordat de regelaar van een Butagasfles, welke men zo juist had aangesloten, niet goed was aangedraaid. Toen men dan ook even later het gasstel aanstak, sloeg de vlam over naar genoemde Butagasfles en ontstond er brand.

★

De Bel van dinsdag 22 september 1959.

Betreft: G. Hilhorst, Wakkerendijk 262

Kapitale boerderij ging in vlammen op.

Levende have gered

Omstreeks 2 uur in de afgelopen nacht woedde de rode haan in Eemnes en heeft daar de kapitale boerderij van de heer Hilhorst aan de Wakkerendijk in de as gelegd.
Toen de brandweer arriveerde bleek aldra dat er een wanhopige strijd met het vuur zou moeten worden gevoerd en burgemeester Van Niekerk, die onmiddellijk na het brandalarm ter plaatse was om zich persoonlijk op de hoogte te stellen, gaf dan ook direct opdracht de assistentie van de Baarnse brandweer in te roepen. Tot dien tijd had de Eemnesser Brandweer de belendende percelenoverslaan van het vuur naar deze dreigde- nat gehouden en het vuur trachten te stuiten. Hoe fel 't brandde moge blijke dat toen de Baarnse brandweer mede in 't strijdperk trad 't nog tot half 5 vanmorgen heeft geduurd aleer men kon zeggen dat de brand vrijwel was beslecht. Niet alleen de gehele boerderij maar ook een grote, geheel gevulde hooiberg en een puntschuur waren in vlammen opgegaan. De levende have kon nochtans worden gered en een andere schuur kon behouden worden. Dat de brand reeds zover om zich had heen gegrepen toen de brandweer arriveerde, moet gezocht worden in het feit dat het alarm te laat is gegeven. Een voorbijganger constateerde vannacht de brand en waarschuwde de bewoners. Maar toen brandde het al stevig.
Omtrent de oorzaak tast men vooralsnog in het duister. Een schilder is er gisteren aan het werk geweest doch dat betrof slechts het afschilderen met glansverf, zodat er geen

verf afgebrand moest worden. Onvoorzichtigheid met vuur kan ook een oorzaak zijn. Aan de politie is thans de taak om een en ander uit te zoeken.
Verzekering dekt vermoedelijk slechts ten dele de schade. Het gezin, bestaande uit man, vrouw en 2 kinderen is thans dakloos doch zal vermoedelijk bij familie een tijdelijk onderkomen kunnen vinden. Een brand van de omvang als deze is in geen jaren in Eemnes voorgekomen. Als we in onze herinnering teruggrijpen was de boerderijbrand op de Meentweg van kleinere omvang als de onderhavige en zou, wat er vannacht gebeurde het best vergeleken kunnen worden met de brand in 1921 die de Ned. Herv. Kerk van Eemnes-Binnen teisterde!

★

De Bel van vrijdag 2 october 1959.

Betreft: Jan Beukeboom, Wakkerendijk 238

Hooibergbrand
Vermoedelijk door spel van kinderen.

Woensdagnamiddag omstreeks 1 uur werd de brandweer voor een hooibergbrand bij de veehouder J.B aan de Wakkerendijk in Eemnes-Binnen gealarmeerd.
Een tweetal brandposten waren spoedig ter plaatse aanwezig en wisten met behulp van de motorspuit der gemeente Baarn het vuur spoedig te overmeesteren.
De brand werd beperkt tot de buitenzijde van de berg, aan de onder- midden- en bovenzijde werd in totaal ca. 4 vrachten hooi verbrand.
De Eemnesser brandweer belastte zich met standpijpen op het drinkwaternet met het nablussingswerk en kon na enige uren inrukken. De oorzaak der brand is vermoedelijk door het spelen van kinderen ontstaan. De schade wordt door de verzekering gedekt.

De Bel van 29 april 1960.

Betreft: G. Ruizendaal, Laarderweg 39

Schuren uitgebrand

Woensdagavond omstreeks half elf werd de Eemnesser brandweer gealarmeerd voor een uitslaande brand in een houten schuurtje van de familie C. Ruizendaal aan de Laarderweg.
Het schuurtje, alsmede een loods waarin hout en tuingereedschap was opgeborgen, brandden totaal uit. Dankzij de noordelijke wind kon het woonhuis gespaard blijven en werden catastrofale gevolgen voorkomen.
De brandweer die spoedig ter plaatse was en het vuur met enkele stralen op het waterleidingsnet bestreed, was ca. één uur lang bezig om de houten getimmerten te blussen. Door het optreden van de brandweer kon het vuur worden beperkt tot de gebouwen op het terrein van de heer C. Ruizendaal. De oorzaak van de brand is onbekend. De nieuwe brandspuit mocht nog niet worden gebruikt, daar het wachten is op de goedkeuring van Gedeputeerde Staten voor deze nieuwe aanschaf.

★

De grote brand in Eemnes van 10 juni 1885.

10 Juni 1885: op die dag moet heel Eemnes op z'n kop gestaan hebben. In het huidige café Staal ontstond een brand, die zulke fatale gevolgen heeft gehad, dat men er nu na 100 jaar, nog over praat.

Jacob Schouten, een oude Eemnesser vrijgezel, die op 9 augustus 1950, zijn 90e verjaardag vierde, vertelde bij die gelegenheid vol trots aan een journalist van "De Gooische

Courant" dat hij zich de grote Eemnesser brand nog herinnerde. De journalist schreef in de krant dat Schouten nog wist dat de boerderij aan de Eemnesser vaart ook in vlammen opging. Op die plaats is later de prachtige woning van Van IJken gebouwd.

Hieruit blijkt al, dat de brand niet beperkt bleef tot het huidige café Staal. Onder invloed van de sterke wind gingen nog drie omliggende panden verloren.

Ruth van 't Klooster, de toenmalige waarnemend burgemeester van Eemnes, schreef op 11 juni 1885 aan de Commissaris van de Koningin in de Provincie Utrecht:
"Ik heb de eer u te berichten, dat gisterenmiddag omstreeks half vier in ene schuur, staande bij de woning van Wouter Hagen, timmerman te Eemnes-Buiten, eene felle brand is uitgebroken; ook vier belendende woningen zijn mede in den asch gelegd.
Volgens informatie zijn de gebouwen tegen brandschade verzekerd doch geen der aanwezige meubelen, die gedeeltelijk verbrand zijn, waren geassureerd. De brand is vermoedelijk ontstaan door een jongetje van 6 jaren, die in de schuur met lucifers speelde.

De burgemeester van Eemnes
getekend: R. van 't Klooster.

Uit deze brief blijkt dat de brand is ontstaan in een schuur, die behoorde bij het huidige pand Wakkerendijk 21-23. Vanuit die schuur is het vuur overgeslagen op vier aangrenzenden woningen:

1. Wakkerendijk 21-23, huidige Café Staal
Dit huis werd bewoond door minstens twee gezinnen. Daar was allereerst het gezin van Wouter Hagen Corneliszoon, ook wel genoemd Wout Schepie. Hij was als kastelein de baas

van het café. Op de tweede plaats woonde hier het gezin van zijn neef Wouter Hagen Woutzoon, ook wel genoemd Lange Wout. Hij was timmerman en in zijn werkplaats zou de brand zijn ontstaan. Men zegt wel dat één van zijn kinderen met natte sokken uit de polder was thuisgekomen. Toen het joch een vuurtje maakte om zijn sokken te drogen, zou de zaak uit de hand gelopen zijn. Mogelijk woonden er nog meer gezinnen in dit pand.

2. Wakkerendijk 17-19, de vroegere boerderij van Jan v.d. Hoven.

Deze boerderij was toen eigendom van Grietje Hoefsloot, weduwe van Albert van Leer. Ze woonde hier met haar kinderen Gies en Klaasje van Leer. Ook dit pand werd volledig in de as gelegd. Het heeft iets meer noordelijk gestaan dan het huidige pand.

3. Wakkerendijk 25:

Dit was het huis van Cornelis Dop, de latere havenmeester.

4. Wakkerendijk 27-29: het pand bij de haven

Ten tijde van de brand stond er een eeuwenoude kapitale boerderij, die het eigendom was van de schipper Hendrik van Aken. Gedurende honderden jaren was dit pand al in gebruik als bakkerij. In 1885 oefende bakker Dirk Steenbeek hier zijn beroep uit. Hij woonde er tevens. Ook dit pand is bij de brand geheel verloren gegaan.

Ter illustratie volgen nu enkele artikelen uit toenmalige kranten:

In de "Nieuwe Amersfoortsche Courant" en "Het Centrum Dagblad voor Utrecht en Nederland" staat op zaterdag 13 juni 1885:

"Eemnes-Buiten. Woensdag omstreeks half vier barstte alhier een hevigen brand uit, waar-

door in korten tijd vier woningen afbrandden, waaronder één hetwelk bewoond werd door vier gezinnen. Aangewakkerd door den hevigen wind, sloeg de vlam over op een groote boerderij, op ongeveer 50 meter afstand gelegen, waarin tevens eene bakkerij wordt uitgeoefend en legde die mede in de asch.
Eenige schepen, welke in het kanaal van den Eem naar Eemnes lagen, ontkwamen bijtijds aan het gevaar, door spoedig de touwen los te maken. De brand ontstond bij zekeren Wouter Hagen en was, naar men zegt, veroorzaakt door een jongetje van 4 jaar met gekrenkte geestvermogens, die met lucifers had gespeeld.
Van den inboedel is bijna niets gered geworden. Alleen het grootste pand was verzekerd. Acht gezinnen zijn alzoo zonder dak. De brandspuiten van Baarn, Groeneveld, Eemnes-Binnen en Buiten alsmede van Laren hebben hulp verleend."

In het "Utrechtsche Provinciaal en Stedelijk Dagblad" van vrijdag 12 juni 1885 staat te lezen:

"Baarn, 11 juni, Gisteravond zijn te Eemnes 4 huizen totaal afgebrand waardoor 7 gezinnen van dak werden beroofd. Hoewel er al spoedig 5 spuiten op het terrein aanwezig waren, was het niet mogelijk één van de percelen te behouden.
Naar men zegt is de brand veroorzaakt door een onnoozel kind, dat in eene timmermanswerkplaats met lucifers speelde."
Tenslotte vermeldt de "Amersfoortsche Courant" van donderdag 11 juni 1885:

"Te Eemnes-Buiten heeft gistermiddag een hevige brand plaatsgehad, waardoor acht huizen een prooi der vlammen werden, waaronder dat van Van Leer, vrachtrijder van Eemnes op Amersfoort (Wakkerendijk 17-19, H.v.H.).

De brand is ontstaan ten huize van timmerman W. Hagen en sloeg spoedig naar de andere huizen over. De oorzaak is waarschijnlijk het spelen van kinderen met lucifers en krullen. De plaatselijke autoriteiten en het personeel der spuiten van Eemnes en Laren waren tijdig mogelijk werkzaam ter beteugeling van den brand. Naar men ons onder reserve meedeelt, waren de gebouwen geassureerd, doch de inboedels niet."

Uit deze citaten blijkt dat de kranten elkaar ook nog wel eens tegenspreken! Dat gebeurde in die tijd dus ook al.

De wind moet op die dag zo fel geweest zijn, dat de vonken over de Vaart en de haven heenwaaiden en zelfs de boerderij-bakkerij bij de haven in brand zetten. Er heerste in Eemnes grote angst dat het vuur zou overslaan naar nog meer panden.
Dat men geen volledig vertrouwen in de kwaliteiten van de brandweer had, bleek uit het verhaal dat mevrouw G. v.d. Hoven-Bieshaar vertelde.
Zij woonde in het pand Wakkerendijk 17-19, waar ook haar vader Dirk Bieshaar al woonde. Deze Dirk Bieshaar vertelde altijd, dat men bang was, dat de grote boerderij, die op de plaats stond, waar nu de Makelaardij Van Breemen staat, ook vlam zou vatten. In die boerderij was toentertijd ook een bakkerij gevestigd. Eigenaar was Wous van Klooster, die men ook wel Wous de Bakker noemde. Toen het brandgevaar erg groot werd, haalde men de toenmalige pastoor van Eemnes, Deken Van Crimpen. Alleen aan priesters werd namelijk de macht toegeschreven om de wind te laten draaien. Welnu, Deken Van Crimpen arriveerde en na enige tijd biddend rondgelopen te hebben bij de boerderij van Wous de Bakker, draaide volgens het verhaal de wind inderdaad en bleef de boerderij behouden.★

Brandweerman gehuldigd

EEMNES — Afgelopen zaterdagavond is de heer J. Ruizendaal met zijn gezin uitbundig gehuldigd voor het heuglijke feit dat hij 30 jaar in dienst was van de vrijwillige brandweer van Eemnes.

Uit handen van de burgemeester, mevrouw A. Th. de Leeuw-Mertens, kreeg hij voor zijn trouwe en langdurige dienst, de verzilverde gesp „30" opgespeld.

Het begon al goed in de vooravond voor de familie Ruizendaal. Voorafgegaan door de vrijwillige brandweerharmonie uit Bilthoven, werd de jubilaris thuis — aan de Torenzicht — opgehaald, waarna de feestelijke stoet zich via de Laarderweg naar de brandweergarage begaf. In de optocht werd ook de oude Latilspuit van de Huizer brandweer meegevoerd. En uiteraard liepen ook de leden van de Eemnesser vrijwillige brandweer mee.

In de garage werd vervolgens een geanimeerde receptie gehouden, waarop vele oudgedienden van de Eemnesser brandweer elkaar weer eens konden begroeten.

Tot de jubilaris werd het woord onder andere gevoerd door de commandant G. Wortel en de voorzitter van de personeelsvereniging „Luid Alarm" de heer W. Harskamp, waarna mevrouw De Leeuw met een toepasselijk woord de eregesp opspeldde.

Krantenknipsel van 12 juni 1979. De bekende Eemnesser brandweerman Jan Ruizendaal wordt gehuldigd omdat hij 30 jaar lang deel uitmaakt van de Vrijwillige Brandweer

Groepsfoto Eemnesser Brandweer gemaakt op 9 juli 1979 t.g.v. het 30-jarige brandweerjubileum van Jan Ruizendaal.
Staand v.l.n.r.: P. v.d. Hengel, Burgemeester mevr. A. de Leeuw-Mertens, Tj. van Hees, de heer H. de Leeuw, J. Rigter, J. Warmenhoven, J. de Bruijn, B. Roodhart, L. Overeem, B. Karssen, J.H. Schouten, H. Bokkers, G. Wortel.
Gehurkt v.l.n.r.: M. Nagtegaal, H. Scherpenzeel, H. Eggenkamp, W. Wortel, W. Harskamp, mevrouw Ruizendaal, Jubilaris Jan Ruizendaal, H. van Hamersveld, W. Wallenburg, H. Schram, J. Looman, M. Haringman.

★

Brandrapporten

Brandrapport no. 10.

Rapport van een brand op 18 november 1942

Op den morgen van 18 november 1942 werdt door

de bewoners van Wakkerendijk 62 een binnenbrand gemeld in de Naai en Bewaarschool aan Post Commandant III. Deze melding geschiedde te 7.20 uur. Te 7.25 begaf zich De Commdt met 1 man naar de plaats der brand.
Het leslokaal stond vol met rook. Daar dit lokaal gesloten was, kon de brand door de rookontwikkeling niet verder voort woekeren. Slechts één vuurhaard was nog aanwezig onder de vloer. Deze kon met een emmer water geblust worden. Te 8.35 uur was alles veilig. Slangen enz. behoefden niet te worden gebruikt.
Het weer was regenachtig met een matigen wind uit Noord Westelijke richting met een geringe neerslag.
De schade bedraagt circa ƒ 200,--,
Het gebouw behoort aan de R.K. Parochie van den H. Nicolaas te Eemnes en was verzekert bij de onderlinge Brandwaarborg Maatschappij St. Donatus te Amsterdam voor ƒ 16.277,-- met inbegrip van het meubilair.
De oorzaak van den brand moet vermoedelijk gezocht worden in het ontploffen van den kachel. Het vuur werdt en wordt 's avonds afgedekt met as. Nu bestaat de mogelijkheid dat zich boven deze aslaag, gas ontwikkeld, welke bij het doorbranden der kachel tot explosie komt. De naar buitenslaande vlam heeft vermoedelijk twee in de nabijheid staande papiermanden in brand gestoken waardoor de gordijnen vlam vatten en de vloer doorbrande. Daar ramen en deuren gesloten waren, kon de zich ontwikkelde rook niet ontsnappen zoodat de vlammen automatisch doofden en daardoor een groot onheil voorkomen werdt. Toen dan ook door het springen der ruiten de rook ontsnapte, bleek er slechts een vuurhaard onder de vloer over gebleven.
Van 7.25 tot 8.35 waren aanwezig de Commdt B. Groen en de Spuitgast G.A.H. Groen.

166- HKE

18 november 1942
De Plv. Opperbrandmeester
B. Groen

Brandrapport no. 11.

Rapport van een uitslaande brand op 30 november 1942

Op 30 november 1942 werd door een voorbijganger een brand gemeld op de Wakkerendijk 142-144-146-148 z.g. Klassenburg. Het was 17.20 uur. Te 17.25 uur werd er uitgerukt en 17.30 uur werd er reeds door Post III water gegeven met een slang. Spoedig daarna verscheen post II en post IV en werd door hen gezamelijk water gegeven.
Te circa 20.30 rukten de posten II en IV in met een gedeelte van post III. Voor nablussing bleef post III gedeeltelijk achter tot 21 uur. Onder leiding van de plv. Opperbrandmeester werdt gewerkt met 2 postcommandanten en 12 man. Op het terrein was mede aanwezig de Opperbrandmeester Stoutenburg. Gebruik werd gemaakt van 8 slangen lang circa 160 m. waarvan 5 stuks van post III en 3 stuks van post II aangesloten op 2 brandkranen no. 17 en 18. De waterdruk in meters bedroeg 42.
Geen hulp werd ingeroepen van naburige gemeenten.
De oorzaak van de brand is vermoedelijk dat een jongen van 10 jaar W. Compier op zolder met behulp van lucifers iets aan het zoeken was en een brandende lucifer in houtwol heeft laten vallen, wat in brand gegaan is. Uit angst dorst deze knaap niet te vertellen, wat hij had uitgevoerd met het noodlottig gevolg.
De woningen waren op zolder slechts gescheiden door een houten wand. Waren deze van steen opgetrokken geweest dan had zich de

brand vermoedelijk beperkt tot één woning. De windrichting was westelijk en matig. Temperatuur ± 8°C. Helder weer zonder neerslag. De weg goed. De bewoners Compier, waar de brand uitbrak was niet verzekert evenmin als Klaver. Th. Leeuwenkamp was verzekert voor ƒ 1.000,-- bij De Jong en Co te Amsterdam en W. Hilhorst bij Aliance te Londen voor ƒ 700,--. De eigenaar A. Koelewijn was verzekert voor ƒ 9.000,-- bij De Jong en Co te Amsterdam . Een brandweerman, C. Dop, werdt licht gewond, door een vallend stuk ijzer. De schade bedraagt aan meubilair en gebouw naar schatting ƒ 10.500,--.

De plaatsvervangend Opperbrandmeester B. Groen.

Brandrapport no. 50.

Rapport van een brand op 19 september 1947.

Aan den heer Burgemeester van Eemnes

Op 18 september 1947 bevond ik mij op de hoek Laarderweg-Wakkerendijk, toen ik plotseling een dichte rookwolk door het dak van het perceel Laarderweg 4 zag komen, gevolgd door een steekvlam, waarna het riet over een grote oppervlakte brandde. Het was toen op de toren kwart over elven. Post II werdt door mij oogenblikkelijk gealarmeerd. Terugkomend op de plaats van de ramp vlogen de brandende rietvlokken reeds over de woningen van de Kerkstraat en Laarderweg heen. Daar op dat oogenblik Post II nog niet aanwezig was, was er ook geen sprake van dat we de vlammen in onze macht hadden. Bij de Bruijn vandaan belde ik het Gemeentehuis op. Op de vraag

naar de Burgemeester werdt geantwoord dat deze zich naar het terrein van de brand begeven had.
Daar op dit oogenblik geen overleg mogelijk was en langer wachten tijdverlies betekende, was ik uit veiligheidsoogpunt bezien genoodzaakt op eigen verantwoording de Brandweer van Laren te hulp te roepen. Circa half twaalf was deze dan ook op het terrein aanwezig. Inmiddels waren bij de Wed. Hamersveld om de Hooiberg brandzeilen gehangen om deze te beschermen tegen de brandende rietvlokken. Onder bescherming van Twee waterstralen werd door omwonenden een groot gedeelte van het meubilair naar buiten gedragen. Daar wij op dit moment met drie stralen op de waterleiding werkten, behoefde de Brandweer van Laren niet op te treden. Het gevaar voor de omliggenden was geweken, zodat te circa 12 uur de Larensche brandweer kon inrukken. Tot 14 uur duurde het nablussen, waarna het materiaal opgeborgen kon worden. Drie slangen zijn gesprongen. Het reparatiemateriaal is op.
Het perceel, eigendom van Mej. Banis te Blaricum, is met ingang van 1 augustus 1947 op Beurspolis verzekert voor ƒ 6.000,--. De bewoners Fokken waren niet verzekert. Wegens de zeer gevaarlijke toestand van het perceel was hij uit de Brandverzekering geroyeerd evenals de eigenaresse. Van Zuilen was voor ƒ 1.200,-- verzekert bij de Onderlinge Brandverzekering te Eemnes.

Aan de blussing namen deel:

De Commdt	B. Groen	3½	uur
	W. Westerhuis	5	uur
	G.A.G. Groen	5	uur door brandend riet licht gewond
	J. v. Hees	3	uur
	J. Steenman	3	uur
	B. de Bruijn	3	uur
	J. de Bruijn	3	uur

	H. Hamersveld	3 uur
Post I	L. van 't Klooster	2½ uur
	P. van 't Klooster	2½ uur
	W.N.van 't Klooster	2½ uur
	C. Ruizendaal	2½ uur
	E. Makker	2½ uur
	G. van 't Klooster	2½ uur

Post 1 vier slangen. Post II acht slangen, drie stuk gesprongen.

De inspecteur van District II tel. gewaarschuwd

B. Groen
Commandant

★

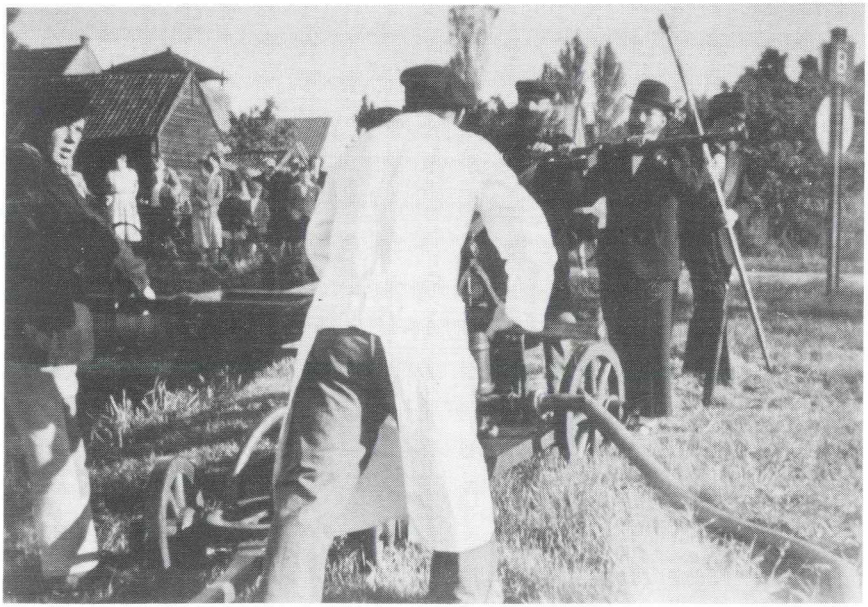

Gecostumeerde brandweermannen t.g.v. 600-jarig bestaan Eemnes (1951) in actie met de oude brandspuit

De brand bij de familie Fokken, Laarderweg 4 t/m 10

De heer W.Fokken vertelt.....

"Het huis was een smederij geweest van Van de Berg uit Blaricum. Er hadden vier gezinnen gewoond maar in 1947 was het zó oud dat slechts de familie Van Zuilen en wij er nog woonden. Ons gedeelte was nog brandgevaarlijk ook, zodat ze ons uit de verzekering hadden gegooid. Dat hadden ze goed bekeken want twee weken later, ik dacht in juli, brandde het af.

Er stond een groot ouderwets fornuis bij ons in de keuken met van die ringen er op en een gat in het midden, dat paste precies onder de

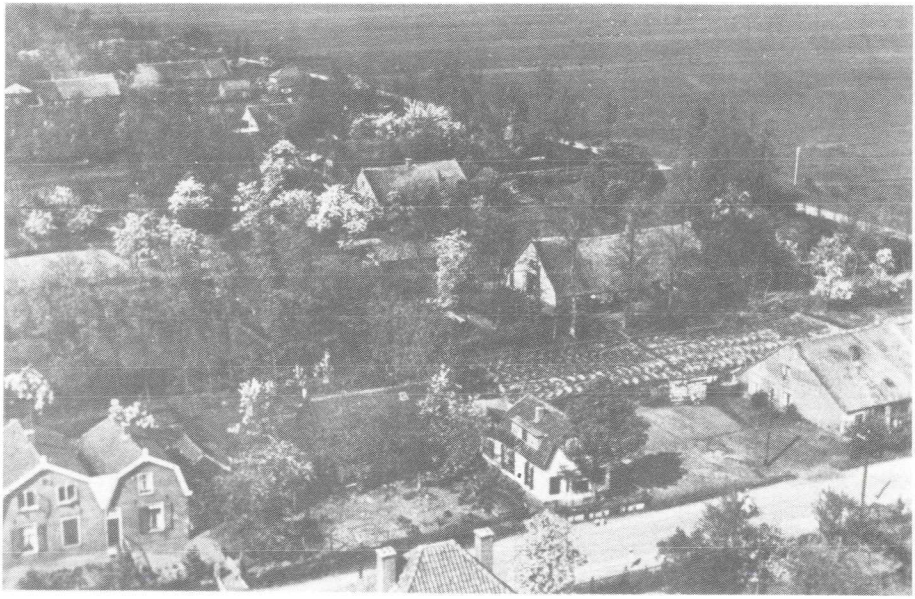

Luchtfoto van Eemnes met rechtsonder de oude boerderij Laarderweg 4 t/m 10 die afbrandde op 18 september 1947

schouw. Moeder kookte daar de was op. Naast het fornuis stond altijd een emmer water zodat je, als het vuur te hard ging, er een blikje water op kon gooien. Dat vond ik prachtig, want koud water op hete as geeft een soort explosie, dan kreeg je mooie wolken in de schouw. Dat ging jaar in jaar uit goed. Maarrr..... er stond ook altijd een emmer wasbenzine in de keuken waar moeder 's avonds de smerige overall van m'n oudste broer Herman in stopte die automonteur was.
Op een dag, moeder, de baby en ik waren thuis, zag ik dat de kachel te hard ging, ik pakte een conservenblikje douw het in, ik dacht de emmer waar altijd het water in zat en smijt het van een afstand op het vuur. Er volgde een explosie, ik wilde het vuur nog doven door er een dikke jas die aan een paal hing er overheen te gooien, maar ja dat ging ook fout, want de hele emmer viel om en de vlammen zaten gelijk tegen het rieten dak aan. Mevrouw Van Zuilen was aan het vegen en ik riep:"Mevrouw Van Zuilen, het huis staat in brand!" "Oh ja?" zei ze en ging gewoon door met vegen dus die dacht zeker dat het een geintje was. Binnen twintig minuten was alles plat.
Jan Ruizendaal die bij brandweercommandant Bep de Bruijn in de fietsenzaak werkte had het vuur gezien. De brandweer kwam echter pas na een kwartier, dus veel te laat. Ze hebben nog zo'n koperen bed naar buiten gesleurd, de grote gietijzeren wasketel en het gereedschap uit de klompenmakerij van m'n vader, dat was

Huis van Familie Fokken, was eigenlijk de smederij van Firma v.d. Berg-Blaricum.
Dit is alleen het vloergedeelte, er was natuurlijk ook een boven met dezelfde ruimte, maar zeer slecht afgeschot. Je kon zo bij elkaar in de kamers kijken; leuk voor de kinderen.

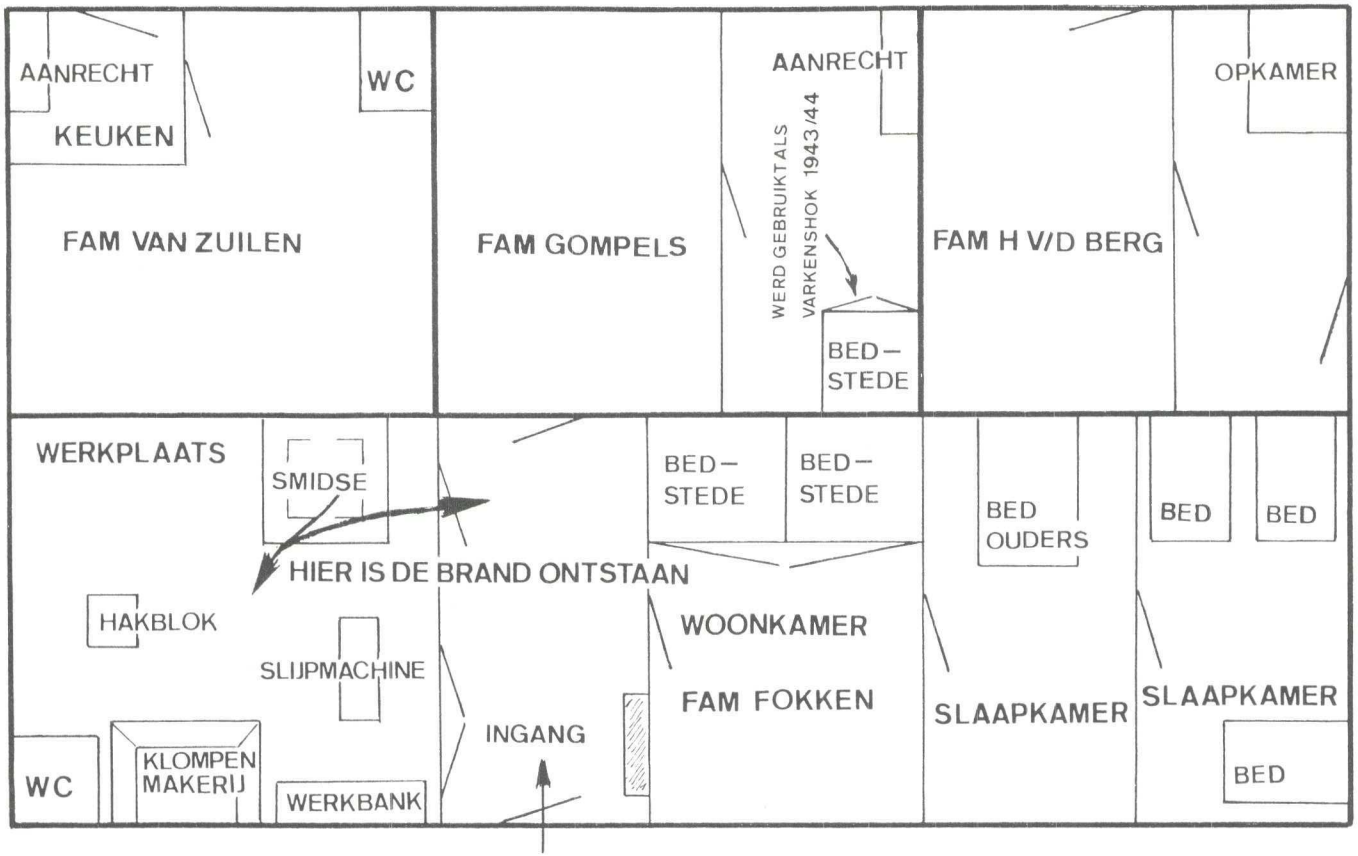
AANRECHT
KEUKEN
WC
FAM VAN ZUILEN
FAM GOMPELS
AANRECHT
WERD GEBRUIKT ALS
VARKENSHOK 1943/44
BED-
STEDE
FAM H V/D BERG
OPKAMER
WERKPLAATS
SMIDSE
HIER IS DE BRAND ONTSTAAN
HAKBLOK
SLIJPMACHINE
KLOMPEN
MAKERIJ
WC
WERKBANK
INGANG
BED-
STEDE
BED-
STEDE
WOONKAMER
FAM FOKKEN
BED
OUDERS
SLAAPKAMER
BED
BED
SLAAPKAMER
BED

HKE- 173

alles. Ikzelf wilde de duiven die we boven hadden nog redden, maar dat ging ook niet meer. De kippen zijn wel gered, die zaten in de kelder en hebben we zó bij Klaver aan de overkant over het hek gegooid. Het varken dat mijn broer Ruth in de bedstee had verzorgd was gelukkig al opgegeten, anders was dat ook verbrand.

Aan de overkant stond het huis van de dominee leeg dus iedereen zei:"Oh, jullie kunnen mooi in dat huis want dat staat toch leeg." Maar ja, dat kon natuurlijk nooit hè, het was gek maar het was allmeaal veel fanatieker. Katholiek en Protestant, dat botste als de pest.
We hebben eerst een jaar bij mijn tante en oom op de Meentweg gewoond, daarna heeft de gemeente aan de Hasselaarlaan dat rooie huisje de "Bijenkorf" laten bouwen voor
ƒ 18.000,-- en dat mochten wij huren. Het was wel de eerste bungalow in Eemnes!
De oude smederij is afgebroken en daar staan nu die twee huizen onder een kap".

Heer Fokken, hartelijk bedankt voor uw bijdrage aan dit speciale "brandboekje"

Interview afgenomen door Henriëtte Liscaljet.

Interview met Arent Jongerden

Ik ben geboren op 18 juli 1910 in het huis op de hoek van de Streefoordlaan en de Laarderweg. Ik was de derde zoon van de rietdekker Jacob Jongerden en Nelletje Vlug.

Ik kreeg voor het eerst te maken met de brandweer op 19 juli 1928. Op die dag ontstond brand in de rietschelven van mijn va-

der. Ik werkte toen nog als typograaf bij een drukkerij in Hilversum. Mijn baas was toevallig met de auto langs ons huis gereden en zei op mijn werk:"er is brand bij jullie thuis!" Een week tevoren was het grote schip van Otto Frantsen met riet in de Eemnesser haven aangekomen. De Boer in Laren kon het riet op dat moment niet hebben. Mijn vader zei toen:"zet het maar bij mij neer!" Er stonden zo'n 16.000 à 17.000 bossen riet. Op een goede middag ging een knecht riet halen met de kar. Of hij nu gerookt heeft of dat kinderen het hebben aangestoken, in ieder geval is de hele riethoop toen verbrand,
Zoals al gezegd, het was 19 juli en dus midden zomer. Je had toen van de Streefoordlaan tot de gemeentegrens met Laren greppels waar toen geen druppel water in stond. Vanaf de Streefoordlaan tot de Wakkerendijk had je bredere sloten maar die stonden toen ook leeg. De brandweer had in die tijd alleen een slangenwagentje. De slang werd in de sloot gelegd met een korf om de modder tegen te houden. Ongeveer 8 pompers pompten het water op. De spuitgasten (± 3) richtten de slangen. Toen er bij de rietbrand bij ons huis geen water in de sloten stond, moest er een andere oplossing bedacht worden. Er werden enkele auto's gecharterd. Ze werden voorzien van een waterton. De auto's werden naar de Gooijersgracht gereden want daar was een brandput van de gemeente Laren. Daar werden de tonnen vol met water gedaan. De auto's reden dan over de Laarderweg die toen nog een klinkerweg was, zodat de tonnen bij aankomst al voor driekwart leeg waren. Het water werd bij ons in de pomp gegooid maar het was zo weinig dat er absoluut geen druk was. Door deze primitieve toestanden is de hele hoop riet toen verbrand.

Naar aanleiding van deze rietbrand van 19

juli 1928 is er later een vergadering geweest. Ik ben naar die vergadering toegegaan en ze hebben me toen meteen maar benoemd als pomper. Dat moet in 1929 geweest zijn. De eerste jaren heb ik niet veel branden meegemaakt. Juist in die tijd was ik door omstandigheden in het rietdekkersbedrijf van mijn vader terecht gekomen. Vanwege mijn beroep was ik niet altijd in Eemnes aanwezig. Ik was de eerste van onze familie die bij de brandweer kwam. Later is mijn broer Izak benoemd als pomper.

In 1932 kwam de waterleiding in Eemnes en toen werden er brandputten aangelegd. Zo kon je altijd aan water komen. Er werden toen 5 brandposten ingericht. Er kwamen brandweerkarretjes met diverse slangen, standpijpen en straalpijpen. De 5 posten waren als volgt verdeeld:

1. Eemnes-Binnen, Ned. Herv. Kerk
2. Wakkerendijk 126 Bertus Groen
3. Gemeentehuis Eemnes
4. Meentweg 91 Eemnes Buiten bij G. van 't Klooster
5. Streefoordlaan 2 Eemnes Buiten bij A. Jongerden.

Na de aanleg van de waterleiding werd ik al snel benoemd tot spuitgast. Eens per maand waren er oefeningen. Je moest uitrukken en kijken hoe snel je alles op kon stellen. Dat was om te wennen aan het nieuwe materiaal. Bij elke post hoorde ongeveer 7 man.

Hooibergbranden waren aan de orde van de dag. Ik herinner me weinig grote branden waar ik bij was. In 1938 verbrandde het huis van Hilhorst aan de Meentweg 33. Ik was daarnaast bij Blom aan het werk. Ik ging om 12 uur met de fiets naar huis. Ik was net thuis toen de sirene ging. Ik hoorde dat er brand op de

Meentweg was en dacht dat het bij Blom was. We gingen er met de wagen naar toe. Toen we er aankwamen, lag de hele boerderij al tegen de grond. Het was een oude bouwvallige boerderij. De wind waaide de polder in, dat was gunstig.

In diezelfde tijd kwam ik op een zondagmorgen uit de kerk. We waren al getrouwd. Ik hoorde dat er brand was bij Teus Roodhart, een schoorsteenbrand. De mensen van elke post hadden de instructie: kom naar de post om de kar te trekken. Dit was een zwaar ding van ± 100 kilo met ijzeren wielen, te zwaar voor één persoon om te trekken. Maar de mannen gingen niet eerst naar de post, ze kwamen al direct op de brand af. Mijn broer en ik moesten dan samen trekken. Bij Roodhart waren ze bezig geweest om in het achterste deel van het huis de was op te stoken. Er liep een asbest pijp over de zolder en deze stak door de kap. De pijp was nooit geveegd. Deze pijp was op de zolder gloeiend heet geworden. Mijn broer was toen commandant. Hij liet de straalpijp in die pijp en liet er een scheutje water in lopen. Zo ging de brand uit.

Deze methode werd vaker toegepast. Bij een schoorsteenbrand klom men op het dak en stak de straalpijp in de schoorsteen om zodoende de schoorsteen vol te laten lopen. Men zette een teil onder de schoorsteen om de zaak op te vangen. Die teil liep soms over.
Bij Van Swieten op de Laarderweg heb ik op een zaterdagmiddag ook eens een schoorsteenbrand meegemaakt. Veel mensen veegden de schoorsteen nooit.

In augustus 1946 is de schuur achter ons ouderlijk huis afgebrand. Ook toen was ik er niet bij. We waren in de Naardermeer aan het werk. Het was een grote houten schuur van

Grote rietbrand bij het bedrijf van J. Jongerden op de hoek van de Streefoordlaan en de Laarderweg. Deze brand vond plaats op 19 juli 1928. Links ziet men de contouren van de panden Streefoordlaan 6/8 en Streefoordlaan 10

ongeveer 10 meter. Toen we 's avonds thuiskwamen, lag de hele boel tegen de grond. De schuur zat vol met rietdekkersmaterialen, allemaal brandbaar spul. De vrouw van mijn broer had een petroleumvergasser. Er waren problemen met dat ding, waardoor een explosie ontstond die de brand veroorzaakte.

Begin 1955 was er brand bij Bruinekool op Wakkerendijk 90. We kregen bericht dat de hooiberg in brand stond. De mannen van twee posten gingen er naar toe. Ik was ook lid van de reservepolitie. We waren bij Bruinekool aan het spuiten toen de sirene opnieuw ging.

Er bleek brand te zijn in Eemnes-Binnen bij de familie Van Wegen op nummer 194: ook een hooiberg! Westerhuis kwam met een bericht van de burgemeester: als lid van de reservepolitie werd ik naar huis geconsigneerd omdat er een pyromaan bezig was. Later heb ik horen zeggen, dat er een man naar binnen was gegaan bij Bruinekool. Hij vertelde aan één van de dochters dat hij gewond was aan zijn hand omdat hij bij het blussen uit de hooiberg was gevallen. Later bleek dat dit degene geweest zou zijn die de hooiberg in brand had gestoken. Ze hebben hem nooit te pakken gekregen.

Tijdens de Tweede Wereldoorlog hadden wij een Ausweis en mochten daarom altijd buiten komen. In de oorlog zijn er in Eemnes enkele vliegtuigen neergestort maar daar hebben wij als brandweer in feite niet mee te maken gehad.
Ik herinner me nog goed 13 mei 1943, het was 2.20 uur 's nachts. Er kwam een enorm licht. Een vliegtuig kwam uit het noordoosten overzetten. Het was klaarlichte dag op onze slaapkamer. Het vliegtuig was nog niet voorbij of daar kwam de klap! De dakpannen rammelden, de ruiten rinkelden. In ons buurtje was er 1400 m^2 glas stuk. Ik ging naar buiten. Het was een grote bende. Er lag een uitgerolde parachute voor mijn neus met een tas. In die tas zaten het codeboek van de marconist en zijn papieren.
Toen liep ik in draden van een antenne. Het hoogteroer van het vliegtuig stond tegen ons huis aan, het had een gat in de straat gemaakt. Als het een seconde eerder gevallen was dan zou dat stuk metaal van 3 bij 4 meter op onze slaapkamer zijn gevallen. De hele buurt lag vol met wrakstukken. De achterkant van het toestel was eraf geslagen. Bij Laarderweg 45 (Felix) lagen ook al stukken en brokken. Op de driesten richting Laren lag

het ook vol met stukken. Er zaten 5 bommen in en ook nog 5 mensen.
Het vliegtuig was terecht gekomen in het land van Makker tegenover Van der Wardt- achter het kerkhof. Daar is nu de oprit voor de A-27. Er zat een enorme krater in de grond.

Vergoeding:
We kregen twee kwartjes per uur. Voor zover ik weet kreeg je in mijn beginperiode nog niets.

Alarmering:
Vroeger ging dat met de ratel. Jan Pommer deed dat. Hij ging rond. Ook werden de klokken geluid. In de jaren '30 kwam er een sirene bij Westerhuis. De brandmelding ging via hem. Wij hadden toen al telefoon, zodat berichten snel konden worden doorgegeven.

Opleiding:
In feite kreeg je in mijn begintijd geen opleiding. Je moest zo maar meedoen. In 1952 heb ik in Bussum een opleiding gehad van brandweercommandant-sjouwerman. Dat heb ik niet kunnen voltooien, daar ik net voor die tijd een ongeluk had gekregen met mijn bromfiets en een hersenschudding had opgelopen en daarom nog niet in conditie was. Ik heb in Bussum later wel een opleiding gehad in verband met de BB. Omdat ik in militaire dienst geweest was, moest ik de BB vertegenwoordigen bij de Brandweer. Ik heb hier nog lessen gegeven bij de BB. Dat is ook in het honderd gelopen. Er was geen interesse en er moest bezuinigd worden en toen is men maar gestopt.

Kleding:
Toen ik begon in 1929 had je niets aan kleding. In de jaren '30 kregen we een helm. Na de oorlog kregen we een dikke zware jas. Die kon je in de hoek zetten en dan bleef ie zo

staan.
In de oorlog kon ik eigen laarzen kopen. Synthetische rubber laarzen voor elf gulden. Dat had ik tegen de burgemeester gezegd. Die zei:"Koop ze maar en dien de rekening in !" Dat deed ik en ik ging met een briefje naar het gemeentehuis. Daar kreeg ik te horen dat ik 8 gulden kreeg. Geen 11 gulden! Ik zei: "Dan neem ik de laarzen mee; die zijn dan

Opname van de grote rietbrand op 19 juli 1928 bij rietdekker Jacob Jongerden op de hoek van de Streefoordlaan en de Laarderweg. Rechts met het brandzeil afgedekt het pand Streefoordlaan 6. Op de riethoop met het gezicht naar deze kant: links Jan Hagen (1881-1950) recht Jan Perier (1883-1947). Rechts onderin Cobus Kroeskamp (1914-1990) die later naar Canada emigreerde. Van de mannen rechts op de rug gezien is de linkse hoogstwaarschijnlijk Bertus Groen (1890-1980)

niet van de Brandweer. Dan ga ik op mijn klompen of schoenen naar de Brandweer. Die laarzen hou ik zelf!"

Afscheid Brandweer:
In 1957 zijn we verhuisd van de Streefoordlaan naar Huizen maar toch in 1988 weer naar Eemnes teruggekomen. Een paar jaar eerder was ik al weg gegaan bij de Brandweer. Ik ben 25 jaar bij de Eemnesser Brandweer geweest.

Brand bij mevrouw Jongerden-de Bruin:
Tot slot komt ook de vrouw van Arent Jongerden aan het woord. Zij is opgegroeid op het boerderijtje Streefoordlaan 11. Gebouwd in 1913. Mevrouw Jongerden-de Bruin vertelt:
Op zondag, als de familie naar de kerk ging, moest er altijd één thuis blijven.Op een zekere zondag had ik de beurt om thuis te blijven. Ik moest de koffie klaarzetten voor na de kerk. Ik kwam in de keuken en zag dat de kachel uit was. Ik nam een beetje hout, deed er een stukje papier en een beetje petroleum bovenop en het joeg omhoog! Toen woonde Jan Fokken aan de Laarderweg, in het huis waar nu Breunesse woont. Hij kwam zeggen:"Weet je dat je schoorsteen brandt!" De vlammen kwamen de schoorsteen uit.
Toen zei Jan Fokken:"Heb je aardappelschillen staan?" Ik zei:"Ja, toevallig nog van gisterenavond. En hij heeft de hele mand met schillen- we hadden nog een heel huishouwen- in de schoorsteen gegooid en toen was het uit. Er kwam geen brandweer aan te pas!

Interview afgenomen en uitgewerkt door Henk van Hees

★

Interview met Wim Westerhuis (geboren 1910)

Ik ben bij de Eemnesser Brandweer gekomen nadat de waterleiding was aangelegd. Het moet dus na 1932 geweest zijn. Mijn eerste brand was de brand bij Jan van Eijden in 1935.

Mijn vader Jordanus Westerhuis was ook al bij de brandweer. Hij verzorgde het materiaal voor de spuit van Buitendijk. Hij leefde erin! Je had dan zo'n 12 man aan de pomp. Dat was veel maar dat was wel nodig, want het was zwaar werk; 5 à 6 man zorgden voor het uitleggen en opruimen van de slangen. Bij grote branden werd toen de klok geluid en er ging iemand rond met de ratel.
In vaders tijd waren de gemeenteraadsleden de commandanten van de brandweer. Als er brand was, liepen ze met een speciale staf rond om herkend te worden. Er waren toen twee ouderwetse brandspuiten die door paarden getrokken moesten worden. Ze stonden onder de torens van de Hervormde kerken van Buitendijk en Binnendijk.
In 1932 met de komst van de waterleiding kwam er ander materiaal. De oude spuiten bleven bewaard. Ze werden achter de hand gehouden voor noodgevallen als de waterleiding kapot zou zijn.
Met de mobilisatie in 1939 zijn ze nog opgeknapt. Die van Binnendijk bleef bij Bertus Groen (Wakkerendijk 126) en die van Buitendijk bij Dirk Bieshaar (Wakkerendijk 17). Die spuiten zijn echter nooit meer gebruikt.

Uit mijn kindertijd herinner ik me enkele grote branden in Eemnes. In 1921 die van Dikke Torentje en Het Rooie Kruis. Ik ben er gauw naar toe gelopen toen we het hoorden. Ze kwamen met de spuit net tot aan de goot. Bij de torenklok is toen het een en ander gaan smelten. Ze zeggen dat daardoor één wijzer

verloren is gegaan, zodat die klok tot op de dag van vandaag maar één wijzer heeft.

Organisatie:
Toen ik bij de brandweer kwam, waren er 5 posten in Eemnes:

1. bij Dikke Torentje (slangenwagen onder de toren)
2. bij Bertus Groen Wakkerendijk 126
3. achter het oude Gemeentehuis (ook een slangenwagen)
4. bij Ies Jongerden (hoek Streefoordlaan-Laarderweg)
5. bij Gart v.'t Klooster op Meentweg 91.

Bij iedere post stond een tweewielig karretje met materiaal.
De slangen werden in het begin in de toren gedroogd. Er stond een brug in het midden. Daar werden de slangen overheen gehaald met een lange lijn. Zo bleven ze een paar dagen hangen.

Een aantal branden zijn speciaal in mijn herinnering achtergebleven. Allereerst de brand van de boerderij van Jan van Eijden op Meentweg 55 in 1935. Het was op een zaterdagmiddag, net 12 uur. Er waaide een lekker windje. We konden maar blussen met één straal water. Er was geen druk, we hadden te nauwe pijpen. In Binnendijk hadden ze heel dikke pijpen. Bij de Tol waren ze nog een paar duims dik. Hoe verder je de Meentweg op ging, hoe nauwer de pijpen werden. De boerderij is helemaal afgebrand. De rietstoppels kwamen tot over de Eem terecht.

Rond 1938 verbrandde de boerderij van Izak Hilhorst op Meentweg 35. De eerste melding kwam toen bij ons. Wij moesten elkaar dan waarschuwen. Het was net 12.00 uur. Er stond een hoop wind. Er was geen hooiberg.

In 1942 brandde het huis Klassenburg af op de Wakkerendijk naast Aart Kuijer. Het was één groot pand, in vier woningen verdeeld.

In 1942 was ook de grote brand van de boerderij van Keizer aan de Seldenrijkweg. Een Engels vliegtuig had brandbommen en een bom laten vallen op de driest. De krater van de bom ontstond een stukje vóór de boerderij in het bouwland. Op het terrein lagen brisantbommen en fosforbommen. Bij wrijving brandden ze. Daardoor is de boerderij in brand geraakt. Er zijn nog veel meubels uit het huis gehaald. Die zijn buiten in de openlucht opgeslagen. We moesten zeilen halen. We waren met een stel jonge jongens: Jan Steenman, Jan Heek en Jan Ruizendaal. We werden aangehouden

Links de oude boerderij van Jan van Eijden, Meentweg 55, die afbrandde op 10 augustus 1935. Dit is een zicht vanuit de polder met de dijk vóór de boerderij

door de Duitsers. Maar we kwamen alleen terug met de zeilen. Je moest niet bang zijn. De boerderij van Keizer is toen helemaal afgebrand.

Tien jaar later, in 1952, was er nog eens brand bij Keizer aan de Seldenrijkweg . Een schuur met stro bedekt, had vlam gevat. De brandweer van Baarn werd gewaarschuwd en ook 2 posten van Eemnes kwamen opdagen. Maar we konden er met de slangen niet komen omdat het te ver van de weg af was. We hebben het vuur toen met emmers water en takken geblust.

In 1947 is de boerderij op de hoek van de Laarderweg en de Meentweg afgebrand. Daar woonde o.a. het gezin van Jan Fokken. De brand ontstond 's middags met het eten koken. Ze hadden een halve emmer benzine in de kachel gegooid. We wilden zeilen leggen bij Van Hamersveld, de naburige boerderij aan de Meentweg. Dat mocht niet van Bertus Groen, die toen de baas was. We hebben het toch gedaan. Er was nl. een enorme vonkenregen bij een noord-oostenwind.

In 1950 was er een grote hooibergbrand bij Arie en Han Stalenhoef op Wakkerendijk 212. Daarbij zijn 2 hooibergen en een schelf betrokken geweest. Bij die brand heb ik nog een verschil van mening met de burgemeester gehad. Hij wilde stoppen en de brandweer terugtrekken. Ik wilde nog de wacht blijven houden. Het rieten dak van de boerderij brandde even maar dankzij het toezicht kon uitbreiding voorkomen worden.
Ik wist alle brandweerkranen precies te vinden. Bij deze brand kon Bep de Bruijn er één niet vinden. Ik wist hem op te sporen: er lag een bonk zand bovenop.

Een andere beruchte hooibergbrand was in

Eemnesser Brandweer na wedstrijden in Mijdrecht dwaar de 2e prijs behaald werd op 19 mei 1951. Voorste rij (gehurkt) v.l.n.r.: Jan Ruizendaal, Teus Roodhart, Jan Rigter, Cees Hensbergen. Middelste rij v.l.n.r.: Wim Westerhuis, Opperbrandmeester B. Noordam, Aalt Roodhart, Rut van Klooster, Hannes van Eijden, Piet Makker, Bep de Bruijn, Anton Rozenberg. Achterste rij v.l.n.r.: Henk Eek, Jan van Hees

1955. Ik kreeg het bericht dat er een hooiberg in de brand stond bij Bruinekool op Wakkerendijk 90.
Een poosje later kwam het bericht dat er hooibergbrand was bij Van Wegen op Wakkerendijk 194. De sirene ging dus weer! Ik kon geen contact krijgen met de jongens. Daarom is Baarn gebeld. Ondertussen kwam de politie met het bericht: uitkijken naar de pyromaan!
De Eemnesser brandweerlieden gingen na enige tijd met een deel van het materiaal toch naar

de brand bij Van Wegen in Binnendijk. De Binnendijkse post had pech: er zaten allemaal knopen in de slang. De mannen van Buitendijk hadden de straalpijp laten liggen bij Bruinekool. Dus werd de straalpijp van Baarn geleend. Ze kwamen maar met twee man van Baarn. Zo was het wel tobben bij die hooibergbrand bij Van Wegen.
Ze zeggen dat die pyromaan binnen geweest is bij Bruinekool en bij Van Wegen. Volgens beschrijvingen van de mensen was dat één en dezelfde persoon. Ze hebben hem laten lopen.

Een hele grote brand was die van de boerderij van Gradus Hilhorst op Wakkerendijk 262. Dat was in 1959. De vrouw van Piet Seldenrijk belde om het door te geven. Het was zo'n koude stem: ze kon het er niet uitkrijgen. Je voelt dan dat het een grote brand is. De hooiberg en de hele boerderij zijn afgebrand. Het schijnt op de hooizolder boven de koeien begonnen te zijn. Er was een muziekcorps dat daar oefende.

Op een keer was er brand bij Noordijk, de kunstschilder, op Laarderweg 110a. Het was in de zomer. 's Nachts ging de sirene. Zoals altijd waren de jongens er snel bij. Ze trokken hun brandweerkleding over hun pyjama aan. Enige tijd later kwam burgemeester Van Niekerk. Hij vroeg: "Waar zijn de jongens?" Ik zei: "Weg!" "Dat kan niet," zei hij. En toch was het zo. Enige tijd later belde Bep de Bruijn terug. Het was een binnenbrandje. Een sigaret onder kleren. Alles was snel geblust. De burgemeester stond versteld van de snelle actie. Ik zei: "Ja, zo is de brandweer!"

Jarenlang ben ik materiaalverzorger bij de Eemnesser brandweer geweest. Vader deed dat werk ook al. Bij ons thuis was ook de centrale melding. Wij kregen de sirene in de tuin

achter het huis (±1940). Die bleef daar tot wij in 1960 verhuisden naar de woning bij het R.K. Verenigingsgebouw in de Kerkstraat. Na die verhuizing wilde ik de sirene niet meer houden. Hij verhuisde toen naar Haringman op het hoekje van De Waag. Niet zolang daarna nam het politiebureau Laren de alarmering over.

Wedstrijden:
De wedstrijden vormden altijd een bijzonder onderdeel van het Brandweerwerk. Bekend waren de Provinciale Brandweerwedstrijden in Mij-

Eemnesser Brandweer ± 1953
Voorste rij v.l.n.r.: Teus Roodhart (kolenboer), Jan Rigter, Keek Dop, Jan Ruizendaal, Rut van Klooster.
Achterste rij v.l.n.r.: Ies Jongerden, Wim Westerhuis, Aalt Roodhart, Cees Hensbergen, Hannes van Eijden, Burgemeester Kolfschoten, Henk Eek, Bep de Bruijn.

drecht. Ze maakten daar stellages. Daarop lagen houten schijven, een soort kaasjes, die je moest wegspuiten. Ze moesten persé op een vaste plaats terechtkomen.
Het richten van de straalpijp moest ook gedemonstreerd worden. Door een klein gaatje moest je een bak vol water spuiten. Als die vol was, viel hij naar beneden.
Bij de haven in Eemnes was een installatie waar je kon oefenen hoe je moest spuiten. Het was nagemaakt. Het zag er net zo uit als bij de wedstrijden.

Modern materiaal kwam niet zoveel aan bod. Wij wilden oefenen met schuimblussen. Burgemeester Van Niekerk wilde daar nooit van weten. Hij vond het spul te duur.

Volgens mijn telling ben ik zo'n 32 jaar bij de Eemnesser Brandweer geweest. Ik ben weggegaan zo ongeveer in 1960. Ze waren toen al aan het onderhandelen over een brandweerwagen. Tot die tijd werkten we nog steeds met de wagentjes en de vijf posten.

Dit interview is afgenomen en uitgewerkt door Henk van Hees.

Brandweerherinneringen van Kees Hoogeboom (1889-1992)

Ik ben in mijn jeugd, rond 1910, ook bij de Eemnesser Brandweer geweest.

Als er brand uitbrak, dan hielpen de mensen uit de buurt direct. Ze gingen meteen "brand-brand" roepen.

Voor het blussen werd gebruik gemaakt van een

soort kuip of ton. Deze was ± 1½ meter hoog. De kuip was van hout, had een eikehouten kleur en er zat een band omheen.

Als er brand uitbrak werd er vaak een paard uit de wei gehaald. Dat beest werd voor de kuip gezet om de zaak te trekken. Als er geen paard was dan duwden we hem zelf aan.

Aan weerszijden van de kuip zat een soort rad of wiel. Daar zat weer een stok aan vast. Zowel links als rechts stond een kerel die het water uit de sloot oppompte. Boven in de kuip zat nl. een slang die naar de sloot liep. Het opgepompte water werd met emmers uit de kuip gehaald en op het vuur gegooid. Er waren ook speciale zuigers. Wij woonden op Meentweg 79 en de kuip moest 6 huizen verderop gehaald worden.

Ik herinner me een brand bij Aalt van Malenstein op Meentweg 95. Ik was toen zelf ± 20 jaar, dus dat was zo ongeveer in 1909. De familie Van Malenstein was zelf naar de kermis in Hilversum. Ik heb nog meegeholpen bij het blussen van die brand. Ik weet noq dat er een horloge aan de muur hing, dat ik met een stok probeerde los te trekken om het nog te redden.

Daar waar Jan Jakkie (Elders) gewoond heeft (Wakkerendijk 66) zijn op een keer alle koeien verbrand!

Deze herinneringen zijn neergeschreven door Henk van Hees.

★

Optocht Eemnes 1976
Ouderwetse brandspuit (niet van Eemnes) bemand door Eemnesser brandweerlieden.
v.l.n.r.: Jan Ruizendaal, Willem Wortel (op de spuit), Jan Rigter, Henk van Hamersveld

★

Interview met brandweercommandant Gerard Wortel (geboren 1948)

Aan het woord is de brandweercommandant zelf:

"Ik weet nog steeds niet precies wanneer de Eemnesser Brandweer een Brandweercorps van vrijwilligers is geworden. Het lijkt erop, dat we tot na de 2e Wereldoorlog een soort plicht-brandweer hebben gehad. Rond 1949 zou de echte Vrijwillige Brandweer zijn gaan draaien.

Ik ben in 1965 bij de Eemnesser Brandweer

gekomen en ik heb in bijna 30 jaar dus heel wat zien veranderen. Sinds 1 januari 1976 ben ik commandant van het Eemnesser corps.

Toen ik bij de Brandweer kwam, was er pas vijf jaar een brandweerauto in gebruik. Dit was een oude Ford met als bouwjaar 1938, die men in 1960 van de gemeente Utrecht had gekocht. Deze wagen heeft het niet zo lang uitgehouden. Als hij moest uitrukken moest hij vanuit de Brandweergarage aan de Raadhuislaan tegen het hoogt van de Wakkerendijk op. Dit lukte vaak niet en de mannen moesten hem dan duwen. Zodra hij op de Wakkerendijk reed, liep hij niet harder dan 15 à 20 km per

Afscheid van de Commer-Brandweerwagen die van 1967 tot 1990 gebruikt is door de Eemnesser Brandweer. Links staan Burgemeester mevrouw A.Th. de Leeuw-Mertens, Brandweercommandant Gerard Wortel en enkele raadsleden

uur. Alle nieuwsgierigen vlogen ons voorbij en waren al eerder bij de brand dan de oude Ford met zijn mannen.
In de raadsvergadering van oktober 1966 werd dan ook om een nieuwe brandweerauto gevraagd. Die zou 63.000 gulden moeten gaan kosten. Het werd een Commer met lage druk.
In 1977 kwam er een tweede auto bij. Daarvoor moest de Brandweergarage worden uitgebreid. Het werd een tankautospuit, een Mercedes, met hoge en lage druk.
In 1990 ging de Commer eruit en kwam er een personeel-materieelwagen met losse motorspuitaanhanger.
Op 10 maart 1990 werd de nieuwe Brandweergarage geopend.

Branden:
Het aantal grote branden is in mijn tijd duidelijk verminderd. Boerderijbranden en hooibergbranden zijn zo goed als uit de tijd. Er zijn geen kachels meer, de preventie is veel beter en de gebouwen zijn van beter materiaal. Het risico dat er brand uitbreekt is geringer. Je rukt uit voor allerlei zaken: schoorsteenbranden, binnenbrandjes (afzuigkappen), brandjes in milieucontainers, ongevallen (met brand), het schoonspuiten van het wegdek.

Branden die in mijn herinnering naar boven komen:
- In 1974: de grote brand waarbij de boerderij van Hannes Wiggerts helemaal afbrandde.
- In 1975: de brand bij Bos aan de Geerenweg, waarbij een varkensschuur en de hooiberg verbrandden. De boerderij kon gedeeltelijk gered worden.
- In 1980 bij de Jachthaven "t Raboes" waarbij het woonhuis van de beheerder, de heer Bouwma, helemaal is uitgebrand. De brand

was al ver heen, toen wij aankwamen.
- De brand bij Dirk Hoek op Wakkerendijk 164, waar het middelste deel rond de schoorsteen uitbrandde. Het was een schoorsteen met een rookluik. Binnen in het huis was vrij veel schade.
- De brand in de woning achter het voormalige huis van Cees van Isselt op Laarderweg 116.

Alarmering:
Wat betreft de alarmering is er ook heel wat veranderd!
Vroeger stond er een sirene achter het huis van Wim Westerhuis op Wakkerendijk 10. Vanaf ongeveer 1960 stond de sirene achter de Brandweergarage op Raadhuislaan 2a. Aanvankelijk zorgde Siem Beuk voor de bediening,

Opening nieuwe Brandweerkazerne aan de Noordersingel door Burgemeester mevrouw A. Th. de Leeuw-Mertens en Brandweercommandant Gerard Wortel
10 maart 1990

later ging dat nog enige tijd vanuit het politiebureau in Laren.

Vanaf ongeveer 1978 werden we gealarmeerd door middel van de piepers. Dat was een hele vooruitgang. Vroeger liep meteen het halve dorp leeg zo gauw de sirene ging. Als wij dan aankwamen op de plek van de brand stond het altijd al vol auto's en mensen. En natuurlijk stond er altijd een auto boven de brandkraan!

In de grote hervormde kerk aan de Kerkstraat zit een BB-sirene. Deze is ook nog enige tijd voor de brandmelding gebruikt.

Opperbrandmeester (Commandant):
Sinds 1 januari 1976 ben ik commandant van de Eemnesser Brandweer. Mijn voorganger was Kees Hensbergen, die 3/4 jaar commandant was. Vanaf eind jaren vijftig tot 1975 was Bep de Bruijn commandant. Zijn voorganger was Izak Jongerden (halverwege jaren '50) die de functie overnam van B. Noordam. Vele jaren daarvoor (tot ± 1948) was Teus Stoutenburg de opperbrandmeester. Vroeger waren de opperbrandmeesters te herkennnen aan een speciale stok, die ze tijdens de brand bij zich droegen.

Veranderingen:
In 30 jaar tijd heb ik enorm veel zien veranderen. Het systeem van werken, het materiaal, de opleiding, de oefeningen, alles werd anders.
Je moet nu een all-round vakman zijn, die allerlei soorten van hulpverlening kan bieden. Toen ik in 1965 begon, kreeg je nog helemaal geen opleiding. Er was alleen zoiets als een persluchtopleiding. Begin jaren '70 begon men met de opleidingen. Nu is er één opleiding voor vrijwilligers en beroeps! Het is een modulaire opleiding; je krijgt tegen-

woordig zelfs een module sociale vaardigheid. De duur van de opleiding is afhankelijk van de rang:
- 1 jaar voor brandwacht
- 1 jaar voor brandwacht 1e klas
- 1 jaar voor hoofdbrandwacht
- 3 jaar voor onderbrandmeester
- 4 jaar voor officier.

Alles gaat in de vorm van avondcursussen.

Het terrein dat de Brandweer nu bestrijkt is veel breder geworden!
Zo is in 1984 de BB opgeheven en opgegaan in de Brandweer. Er staat hier nog een motorspuit van de B.B..

Reorganisaties:
Na de nodige reorganisaties zijn de brandweercorpsen tegenwoordig geregionaliseerd. Zo

Nieuwe Brandweergarage van Eemnes aan de Noordersingel. Geopend in 1990. Deze foto is van april 1990

vallen wij onder de regio Eemland. Er is één alarmcentrale. Alle gemeentes hebben zelfstandige corpsen, die bepaalde dingen samen doen. Zo is de rampenbestrijding regionaal geregeld. Daarvoor is speciaal materiaal beschikbaar. De samenwerking is goed. We hebben elke maand een vergadering met de regionale commandant in Amersfoort.

De volgde stap, die minister Dales voor ogen heeft, is het instellen van een regionale brandweer. De gemeentelijke autonome corpsen zullen dan verdwijnen en er komt alleen één regionale commandant. Per gemeente komt er alleen een basispost met een basis-brandweerzorg. Er zijn dus wel plaatselijke manschappen maar er is geen plaatselijke commandant (staat ter discussie).
Wij zijn geen voorstanders van deze plannen van de minister. Als de bestaande regionale contacten wegvallen, valt er veel weg! Dit zal ten koste gaan van de motivatie!
De toekomst zal leren, hoe er het beste geblust kan worden.

Dit interview is afgenomen en uitgewerkt door Henk van Hees.

★

Curiosa

Benoeming of aanstelling Jan van Woudenberg

198- HKE

BENOEMING OF AANSTELLING

TOT DE

DIENST BIJ HET BRANDWEZEN

BINNEN DE

Gemeente EEMNES, Provincie UTRECHT

Ingevolge art. 7 der Verordening op het Brandwezen, voor de Gemeente Eemnes, van den 18 October 1860, no. 68. wordt aan Jan van Woudenberg van beroep landbouwer wonende alhier ——— wijk B no. , kennis gegeven, dat hij bij de Brandspuit No 1 is benoemd of aangesteld tot Commandeur der Spuitgasten en hij dien ten gevolge, van heden af, gehouden is tot alle zoodanige dienstverrigtingen bij het Brandwezen, als hem volgens voorn: Verordening of nader tot regeling der dienst te geven Instructiën zijn of zullen worden aangewezen, en zulks op de boeten bij voorn. Verordening bepaald.

Eemnes den 23 Mei 1906

De Burgemeester en Wethouders der Gemeente,

De Burgemeester.

De Wethouder.

★

HKE- 199

9 december 1950 Herziene lijst

BRANDWEER van EEMNES

Algemene leiding : de Burgemeester
Opperbrandmeester: B. Noordam, Meentweg 103
Plaatsvervanger : I. Jongerden, Laarderweg 53

Brandpost no. 1 Wakkerendijk 1.

Postcommandant:

G.J. de Bruijn	Wakkerendijk 1

Spuitgasten:

J. Ruizendaal	Kerkstraat 10
J.G. van Eijden	Meentweg 55
A. Roodhart	Meentweg 113
T. Roodhart	Meentweg 113
J.F. Wouters	Meentweg 95
G.J. Eek	Meentweg 67

Brandpost no. 2 Gemeentehuis

Postcommamdant:

J.W. van Hees	Wakkerendijk 11

Spuitgasten:

J.G. de Bruijn	Wakkerendijk 2
J.P. Steenman	Wakkerendijk 20
C.H. Makker	Wakkerendijk 42
J.G. Rigter	Wakkerendijk 32
C. Hensbergen	Kerkstraat 7
A.J. Rozenberg	Wakkerendijk 5
H.A. Hoogland	Wakkerendijk 24
P.J. Makker	Wakkerendijk 42
C. Dop	Wakkerendijk 25

Brandpost no. 3 Wakkerendijk 126

Postcommandant:

G.A.H. Groen	Wakkerendijk 126

Spuitgasten:

A.P.J. Stoutenburg	Wakkerendijk 118
J. Prinsen	Wakkerendijk 128
H. v. Hees	Wakkerendijk 114

200- HKE

R.A.J. v. Klooster Wakkerendijk 116
J.A. v. Klooster Wakkerendijk 142

Brandpost no. 3a N.H. Kerk te Eemnes-Binnen
Postcommandant:
G.A.H. Groen Wakkerendijk 126
Spuitgasten:
J. Wiggerts Wakkerendijk 232
Th.G.W.v. Leeuwen Wakkerendijk 270
A. v.d. Pol, Dzn. Wakkerendijk 240a
A. v.d. Pol, Azn. Wakkerendijk 234
A. Baatje Tzn Wakkerendijk 240

Brandpost no. 4 Streefoordlaan 2
Postcommandant:
I. Jongerden Laarderweg 53
Spuitgasten:
A. Jongerden Streefoordlaan 2
A.G. v. Hees Laarderweg 63
A. Koppen Laarderweg 60
W.F. van IJken Laarderweg 112
J.H. Hagen, Jzn.Jr. Laarderweg 72
T. Roodhart, Gzn. Molenweg 2

Materiaalcommissaris:
W.A. Westerhuis Wakkerendijk 10

Centrale Meldingspost:
W.A. Westerhuis Wakkerendijk 10

Politie:
Wachtmeester:
M. Volwerk, postcdt.,
Gem.huis, Wakkerendijk 30
Wachtmeester:
A. Ponne, Molenweg 3.

★

Gecostumeerde brandweermannen t.g.v. 600-jarig bestaan Eemnes (1951)
Bovenste rij v.l.n.r.: Hannes van Eijden, Rut van Klooster, Wim Westerhuis, Anton Rozenberg, Bep de Bruijn, staande met de officiële stok voor de opperbrandmeester.
Onderste rij v.l.n.r.: Teus Roodhart (kolenboer), Cees Hensbergen, Jan Ruizendaal, Teus Roodhart (Meentweg).

★

Oproep.

Uit de Brand? Emigreren?

Ben je uit de brand als je gaat emigreren? Wij willen een speciaal nummer van ons tijdschrift gaan wijden aan de geschiedenis van Eemnessers die naar het buitenland verhuisd zijn! Wij denken daarbij in eerste instantie aan de boeren.

Wat willen wij?

Wij zoeken adressen van Eemnessers in het buitenland, waar ook ter wereld: Europa-Afrika-Amerika of Australië. Wij willen ze aanschrijven met het verzoek om 3 vragen te beantwoorden:

1. Waarom bent u gaan emigreren?

2. Hoe is het u vergaan in het nieuwe land?

3. Wat zijn de meest bijzondere/dierbare herinneringen die u nog aan Eemnes hebt?

Kunt u ons helpen aan adressen van familieleden of kennissen, wilt u die dan doorgeven aan:

Henk van Hees, Kerkstraat 15, 3755 CK Eemnes tel. 02153-89849	of	Bep de Boer, Ericaweg 58, 1251 WN Laren 02153-15732

★

Mededelingen

In het vorige kwartaalboekje heeft u een oproep kunnen lezen waarin de Historische Kring Eemnes gastvrouwen en gastheren voor de Oudheidkamer zocht. Het bestuur van de Historische Kring is zeer verheugd dat meer dan 20 mensen zich hiervoor opgaven. Voor hen is op 26 augustus jongstleden een speciale introductieavond georganiseerd, die zeer succesvol is verlopen.
Als coördinator gastvrouw/gastheer voor de Oudheidkamer is Mary van der Schaal, Watersnip 14 Eemnes, tel. 02153-17093, aangesteld. Zij zal voor het komende seizoen een rooster voor de bemanning van de Oudheidkamer opstellen. Met eventuele vragen kunt u altijd bij haar terecht.

Ter gelegenheid van de opening van de Oudheidkamer op 30 april jl. heeft de Historische Kring Eemnes een prachtige verjaardagkalender uitgegeven. De kalender bestaat uit 13 bladen, frontblad en voor iedere maand een blad. Op de bladen staan specifieke afbeeldingen van Eemnes. Hij is nog te zien en te koop in de Oudheidkamer tijdens openingsuren (iedere zaterdagmiddag van 14.00 uur tot 16.00 uur). Misschien een leuke kadotip voor een verjaardag of voor de naderende feestdagen?

Het Bestuur.

★

Gecostumeerde brandweermannen t.g.v. 600-jarig bestaan Eemnes (1951).
Links Jan Ruizendaal (als slager verkleed)
Rechts: Teus Roodhart de kolenboer